Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ № 104 (8594). ● 31 май, 1985 йил ● ЖУМА ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА— 27 ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК!

КОЛЛЕКТИВНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

Республикамиз ўн саккиз илғорининг КПСС XXVII съезди шарафига 27 зарбдор ўн кунлик шиори остида бошланган ватанпарварлик ташаббуси корхонамизнинг барча ишлаб чиқариш бўлинмаларида зўр қизиқиш билан кутиб олинди. Машинасозларимиз шу ташаббусга қўшилиб, юксак меҳнат марраларини эгаллашга қаратилган режалар тузмоқдалар. Улар Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди очиладиган кунгача герметик кабинали дастлабки пахта териш машиналарини ишлаб чиқариш ҳамда КПСС XXVII съезди очиладиган кунгача бундай «зангори кема»лардан пахтакорларга пландагидан ташқари 15 дона етказиб беришга аҳд қилдилар. Ишлаб чиқаришнинг бошқа кўрсаткичлари ҳам яхшиланди. Жумладан, меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантиришнинг бригада формасига ишчи-хизматчиларнинг 95 проценти жалб қилинади. Янги техника, прогрессив технологияни жорий қилиш, илғор усулларни қўллаш, иш жойларини аттестациядан ўтказишни давом эттириш ҳисобига меҳнат унумдорлиги пландагига қўшимча 1,5 процент оширилади ва маҳсулот таннархи қўшимча 0,5 процент арзонлаштирилади.

Шу кунларда корхонамиз ишчи-хизматчиларининг куч-ғайрати бу юксак мажбуриятларни шараф билан бажаришга қаратилган. Барча цехлар ва участкаларда социалистик мусобақа тобора авж олаяпти. Унда иштирок этаётган бригадалар, айрим ишчилар ўн саккизлар ташаббусига қўшилиб, топшириқларни ортиғи билан бажаришга эришмоқдалар.

Заводимиздаги қуюв, механика-йиғув, пайвандлаш цехлари коллективлари биринчи бўлиб КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик ташаббусини қувватладилар. Ўнлаб бригадалар ҳам ана шу меҳнат беллашувида қатнашишга қарор қилдилар. Улар КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бериш учун меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқарилаётган машиналарнинг техник-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилаш имконини берадиган резервларни қидириб топиш юзасидан изланишларни қизитиб юбордилар.

Республика комсомоли мукофоти лауреати Раҳматилла Тўраев бошчилигидаги роликларга механик ишлов бериш бригада аъзолари, шпинделларга механик ишлов берувчи Владимир Шумицкий раҳбарлигидаги, Виталий Грибков бош бўлган пружина тайёрловчилар, КПСС XXVI съезди делегати Юрий Степаненко бошчилик қилаётган токарь-автоматчилар, Ҳамза район Советининг депутати Ольга Карпова бош бўлган бригадалар коллективлари ҳозирдан бошлаб зарбдор ўн кунликлар асосида ишламоқдалар. Улар корхона бўйича маҳсулот реализация қилиш йиллик планини 26 декабргача бажаришга ва қўшимча ярим миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан берилган ваъданинг тўла бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш йўлида жонбозлик кўрсатмоқдалар.

Бу бригадаларнинг аъзолари смена топшириқларини ками билан 125 процентдан бажаришга аҳд қилдилар. Уларнинг кўпчилиги аллақачонлар ўн биринчи беш йиллик топшириғини бажариб қўйишган. Бундай илғор ишчилар орасида шу кунларда нормани бир ярим бараварга етказиб бажараётган пайвандчилардан Г. Черезов, Р. Қаюмов, В. Коробцев, пармаловчи Н. Агарёва, силлиқловчи Н. Боев, йиғувчи-слесарлардан М. Дмитриев, Н. Гусев, фрезерчи В. Тарасов ва бошқалар бор.

Машинасозларимиз йил бошидан бери мамлакатимиз пахтакорларига 3,5 мингта атрофида пахта териш машиналари етказиб бердилар. Бу «зангори кема»ларнинг 25 таси пландан ташқари тайёрланди. Коллективимиз йил охиригача қўшимча 100 та шундай агрегат етказиб бериш юзасидан эл-юрт олдида берган ваъдасини бажариш учун меҳнат қўйнида жавлон урмоқдалар.

Зарбдор ўн кунликлар ҳам коллектив меҳнати натижасининг янада баракали бўлишига ёрдам беради. Чунки унда иштирок этаётган машинасозлар ишлаб чиқариш суръатини кун сайин жадаллаштирмоқдалар, ўз ишлари кўрсаткичларининг муттасил яхшиланишига эришишяпти.

В. КЛЕМЕНТЬЕВ,
«Ташсельмаш» заводининг катта инженери.

ҚЎШИМЧА 60 МИНГ СЎМЛИК МАҲСУЛОТ

Янгийўлдаги биохимия заводи ишчи-хизматчилари ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Улар зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан бажариш учун социалистик мусобақани тобора авж олдиришяпти. Унинг янги-янги формаларини қўлланишмоқда. Республикамиз халқ хўжалигининг ўн саккиз илғор ходимининг «КПСС XXVII съезди шарафига — 27 зарбдор ўн кунлик» шиори остида бошлаган ташаббуслари бу илғор корхона коллективи томонидан тўла қўллаб-қувватланди.

Завод меҳнат аҳли ҳам бу ташаббус изидан боришга қарор қилди. Барча цехлар, участкалар, бригадалар коллективлари, ишчи-хизматчилар партиямизнинг бўлажак улкан анжуманига арзирлик меҳнат совғалари билан келиш учун меҳнат беллашувини ҳар қачонгидан авж олдириб юборишди. Бу эса улар меҳнати натижасининг янада баракали бўлишига олиб келмоқда.

Корхона коллективи шу йилнинг тўрт ойлик планини барча кўрсаткичлар бўйича ортиғи билан адо этди. Шу вақт ичида пландагига қўшимча 1,7 процент кўп маҳсулот реализация қилинди. Буюртмачиларга топшириқдагидан ташқари етказиб берилган маҳсулот ҳажми 60 минг сўмликдан кўпроқни ташкил этди.

Ишчи-хизматчилар материаллар ва хомашёларни тежаш юзасидан эл-юрт олдида берган ваъдаларини ҳам муваффақиятли уддаламоқдалар. Ҳар бир иш жойида, барча ишлаб чиқариш участкаларида иқтисодий режимга қаттиқ амал қилиниши натижасида дуруст ютуқлар қўлга киритилди. Шу йилнинг ўтган ойлари давомида 652 минг киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинди. 572 гигакалорий иссиқлик энергия иқтисод қилинди.

М. МАҲМУДОВ.

ЁШЛАРИМИЗ БЕЛЛАШИБ ИШЛАМОҚДАЛАР

ДАВЛАТГА пландаги 1581 тонна ўрнига 1800 тонна серқаймоқ сут топшириш СССР Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўшиб келаётган фермамиз соғувчиларининг бу йилги қатъий азму қарорларига айланган. Шу мақсадда коллективимизда ўзаро социалистик мусобақани тўғри йўлга қўйишга катта эътибор бераяпмиз. Мусобақага ҳар ўн кунда якун чиқарилиб, ғолиблар шарафига Меҳнат шуҳрати байроғи кўтарилмоқда ҳамда уларга пул мукофотлари бериб борилмоқда. Бу ўринда маҳсулот сифати ва сигирлар парвариши ҳам алоҳида ҳисобга олинмоқда.

Яқинда якунланган ўн кунликда биринчи ўрин ўз қарамоғидаги 30 бош соғин сигирнинг ҳар биридан кунига ўртача саккиз литрдан сут соғиб олганлиги учун ёш соғувчи Гулсин Фозилова га берилди. Унинг мусобақадоши Баҳри Ниёзматова эса иккинчи ўринни эгаллашга муяссар бўлди.

Ёшларимиз эришаётган бу ютуқларда фермадаги ишларни асосан механизация зиммасига юклаганлигимиз, молларни кунига етти маҳал қатъий рацион асосида тўйимли озуқа билан боқаётганлигимиз муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда.

Шуниси қувончлики, ёшларимиз маҳсулдорликни янада ошириш, сигирлардан ҳар қачонгидан мўл ва сифатли сут соғиб олиш мақсадида илғор коллективларнинг КПСС XXVII съезди шарафига — 27 зарбдор ўн кунлик шиори остида бошлаган ташаббусига якдиллик билан қўшилдилар. Айни кунларда саккиз нафар ёш соғувчимиз навбатдаги ўн кунликда энг юқори кўрсаткични қўлга киритиш мақсадида ўзаро беллашиб меҳнат қилмоқдалар.

Э. БОЗОРБОЕВ,
Бекобод районидаги «КПСС XXV съезди» совхози сут-товар фермасининг мудири.

ЧИНОЗ районидаги Охунбобоев номли колхознинг илғор пиллакори Нури Қурбонова бу йил ҳам ўз сўзи устидан чиқди. У ипак қуртини юқори агрозоотехника қоидалари асосида парваришлаб, қабул пунктларига 150 килограмм юқори сифатли пилла топширишга эришди. Суратда: илғор пиллакор Н. Қурбонова.

А. Зуфаров фотоси.

ДАСТЛАБКИ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Чиноз райони пиллакорлари областда биринчи бўлиб планларини бажардилар. Ҳозиргача қабул пунктларига 130 тонна ўрнига 145 тонна пилла етказиб бердилар.

Мавсумга пухта тайёргарлик кўрилганлиги, озуқа базасини мустаҳкамлаш учун зарур тадбирлар амалга оширилганлиги туфайли қурт боқиш мавсуми муваффақиятли ўтди. КПССнинг бўлажак XXVII съезди шарафига ўзаро меҳнат мусобақасини авж олдириб иш олиб борган чинозликлар дастлабки меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. 2600 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан ҳозиргача 65 килограммдан сифатли пилла олинди. Илғор колхозларнинг пиллакорлари бундан ҳам юқори кўрсаткичларга эришдилар. Улар ҳар қути қурт уруғидан 70—75 килограммдан пилла йиғиб олдилар. Айниқса, райондаги Охунбобоев номли колхоз пиллакорлари қувончли ютуқларни қўлга киритдилар. Улар областда биринчи бўлиб планни бажарганларидан сўнг ҳам пилла териш ва давлатга топширишни қизғин давом эттирдилар ва ҳозиргача 32 минг 700 килограммга етказиб мажбуриятларини анча ошириб бажардилар.

Областимизнинг бир группа ташаббускор пиллакорлари орасида Навоий номли колхоздан пиллачилик бригадири Ҳаким Абдиев ҳам бор эди. У ўз сўзининг устидан чиқди. Ҳозиргача ҳар қути қурт уруғидан 75 килограммдан пилла олинди.

У бошлиқ бригада давлатга 12 минг килограмм пилла етказиб берди. Унинг ташаббуси районда кенг қулоч ёйди. Илғор пиллакорлар сафи кўпайди.

Чинозлик пиллакорлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга топшириладиган ялпи пилла миқдорини 160 тоннага етказиш учун курашмоқдалар.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла етиштириш ва давлатга топшириш бўйича планни муддатидан олдин бажарганликлари учун қуйидагилар область «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар:

ЧИНОЗ РАЙОНИ БЎЙИЧА

Карл Маркс номли колхоз (раиси М. Абдуллаев, партия ташкилотининг секретари К. Алимова, касаба союз ташкилотининг раиси К. Зуфаров, комсомол комитетининг секретари Х. Абдураҳмонова, пиллачилик агротехниги Р. Файзулин ўртоқлар).

«Партия XXIV съезди» совхози (директори Т. Эрназаров, партия ташкилотининг секретари М. Шаменов, касаба союз ташкилотининг раиси Х. Абдулаҳатов, комсомол комитетининг секретари Б. Иномов, пиллачилик агротехниги М. Қосимова ўртоқлар).

ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИ БЎЙИЧА:

Ҳ. Турсунқулов номли колхоз (раиси Ў. Жўраев, партия ташкилотининг секретари К. Аҳмаджонов, касаба союз ташкилотининг раиси Э. Назаров, комсомол комитетининг секретари А. Отахонов, пиллачилик агротехниги З. Наврўзов ўртоқлар).

ҒЎЗАЛАРИМИЗ БАРАВЖ

БРИГАДАМИЗ деҳқонлари бу йил 100 гектар майдонда деҳқончилик қилишмоқда. КПСС XXVII съезди шарафига ана шу майдоннинг ҳар гектаридан 36 центнердан ҳосил олиб, давлатга ҳар йилгидан мўл ва сифатли пахта топширишга аҳд қилганмиз.

Маълумки, кузда кўтариладжак ҳосил чўғи кўп жиҳатдан шу кунларда амалга оширилган ишлар самарасига боғлиқ. Биз шуни назарда тутиб, ғўзаларга ишлов бериш, озиқлантириш, суғориш ва бегона ўтларга қарши курашни комплекс равишда олиб боряпмиз. Ўтган давр ичида бир текис ундириб олинган ғўзаларни икки марта юқори агротехника қоидалари асосида культивациядан чиқардик. Ҳозирги кунларда эса биринчи сув беришни ниҳоясига етказиш арафасида турибмиз.

Биз июнь ойининг дастлабки ўн кунлигида учинчи комплекс ишловни ҳам муваффақиятли якунлашни мўлжаллаяпмиз. Бу ўринда асосий масъулият тажрибали механизаторимиз Туруш Бойодилов зиммасига тушмоқда. У ҳозирги кунларда 9—10 гектар майдондаги ғўзаларга оби-тобида ишлов беришга эришмоқда. Культивация жараёнида гектарига 250 килограммдан минерал ўғит солиб, озиқлантиришга ҳаракат қиляпти. Натижада ғўза туплари остидаги тупроқ майин ва донадор бўлиб, унинг баравж ўсиши учун қулай имконият туғилмоқда.

Бригадамиз сувчилари ҳам ўз постларида ҳушёр турибдилар. Улар июнь ойининг биринчи ўн кунлигидан бошлаб ғўзаларга иккинчи марта сув таращга тараддуд кўрмоқдалар.

И. ҲАСАНОВ,
Чиноз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози бригада бошлиғи.

СССР—ИТАЛИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев 29 май куни Кремлда совет раҳбарларининг таклифига биноан СССРга келган Италия Министрлар Советининг Раиси Б. Кракси билан музокаралар олиб борди. Музокараларда:

Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико;

Италия томонидан — Ташқи ишлар министри Ж. Андреотти қатнашдилар.

Батафсил ва амалий фикрлашув чоғида энг муҳим халқаро проблемалар ҳамда Совет — Италия муносабатларини янада ривожлантириш масалалари диққат марказида турди. Фикрлашувлар яна шуни кўрсатдики, жаҳондаги аҳволнинг бир қанча муҳим масалалари хусусида томонларнинг баҳо бериши ва ёндашувида фарқ мавжудлигига қарамай, Совет Иттифоқи билан Италия уруш хавфини бартараф этиш, кескинликни юмшатишни тиклаш, турли ижтимоий тузумдаги давлатлар ўртасидаги сиёсий мулоқотни чуқурлаштириш сингари ҳаётий муҳим проблемалар бўйича бир фикрга келишни излаш ва топиш имкониятларига эгадирлар. Совет Иттифоқи ва Италиянинг халқаро муносабатларда кескинлик камайиши учун Шарқ ва Ғарб давлатларининг ўзаро куч-ғайратларига кўмаклашишга тайёр эканлиги изҳор этилди.

СССР ҳам, Италия ҳам интилаётган ҳарбий хавфнинг камайтирилиши кўп жиҳатдан космосда қуролланиш пойгасига йўл қўймаслик ҳамда Ерда бу пойгага барҳам бериш, ядро қуроллари билан қуролланишни чеклаш ва қисқартириш ҳамда стратегик барқарорликни мустаҳкамлаш ҳақида конкрет шартномаларга эришиладими ёки йўқми эканлигига боғлиқлигини иккала томон эътироф этди. Шу жиҳатдан олганда ҳар икки томон Женевада ўтказилаётган Совет — Америка музокараларига жуда катта аҳамият бермоқдалар ҳамда бу музокараларнинг мақсадлари ва мазмуни хусусида илгари келишиб олинган аҳдноманинг рўёбга чиқарилиши тарафдоридирлар.

М. С. Горбачев музокаралардаги ишнинг аҳволига баҳо бериб шуни таъкидладики, Совет Иттифоқи музокаралар мазмунини ифодалайдиган барча уч йўналиш бўйича ўзаро мақбул қарорларни излаш ва топишга қатъий аҳд қилган. Вужудга келган стратегик барқарорликка путур етказмаслик учун космик фазони ҳарбийлаштиришга ишончли тўсиқ қўйиш алоҳида муҳимдир. Томонлар Женевада бўлаётган музокаралар олдига қўйган мақсадларга эришишни мумкин қадар кўпроқ енгиллаштириш учун музокаралар вақтида зарбдор космик қурол-яроғларни яратиш бўйича ҳар қандай фаолиятни тўхтатиб қўйиш, стратегик қуролларни ҳам, шунингдек, ўртача масофа воситаларини ҳам тубдан қисқартиришга ўтишда мавжуд ракета-ядро аслаҳахоналарини кўпайтирмасликка қаратилган совет таклифи худди шуни кўзлайди.

СССРнинг Европада ўртача олислик совет ракеталарини жойлаштирмай туриш ҳамда бошқа жавоб чораларини тўхтатиш тўғрисидаги ихтиёрий қарори ҳам худди шу мақсадни кўзда тутади. Агар бошқа томон ҳам Совет Иттифоқи изҳор этгани каби шундай холис ниятга тенг даражада жавоб берганида эди, бу ҳол Женева музокаралари учун анча қулай шарт-шароитлар яратиб берган, унинг атрофида сиёсий муҳитни анча соғломлаштирган бўлур эди.

Италиянинг ушбу принципиал аҳамиятга эга бўлган масалаларга муносабати, шунингдек, унинг амалий ҳаракатлари вазмин ва реалистик бўлади. Бу эса ядро қуроллари пойгасини, аввало, бутун Европада қуролланиш пойгасини жиловлашга кўмаклашган бўлур эди, деб умид билдирилди.

Б. Кракси мумкин қадар паст даражада кучлар нисбатини белгилаш лозимлиги ҳақида умуман гапириб, Италия космосда қуролланиш пойгасининг олдини олиш, Ер юзида бу пойгани тўхтатиш юзасидан бўлаётган музокараларнинг пировард мақсадига эришилиши учун кўмаклашишга интилаётганлигини таъкидлади.

М. С. Горбачев ва Б. Кракси Европада хавфсизликни мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни ривожлантириш жараёни амалий давом эттирилишига кўмаклашиш мақсадга мувофиқлиги ҳақида умумий фикр билдирдилар. Европа халқаро муносабатларни, кескинликни юмшатиш изига солиб юборадиган актив йўлни излашда жиддий ва жуда муҳим роль ўйнаши мумкин ва лозим, деган ишонч изҳор этилди. Бу соҳада 70-йилларнинг қимматли тажрибасидан кенг фойдаланиш мумкин бўлур эди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши билан Европа Иқтисодий Ҳамжамияти ўртасидаги муносабатларнинг аҳволи принципиал тарзда муҳокама этилиб, Европа қитъасидаги бу энг йирик иқтисодий гуруҳлар ўртасидаги ҳамкорликнинг йўлга қўйилиши умуман Европадаги ишларнинг аҳволини яхшилаш учун фойдали бўлур эди, деган бир хилдаги фикр изҳор қилинди.

Музокаралар чоғида дунёнинг турли районларида, айниқса, Яқин Шарқ ва Марказий Америкада кескинликнинг мавжуд манбаларини йўқотиш хусусида Совет ва Италия томонларининг масалага ёндашувида муайян ўхшашлик мавжудлиги аён бўлди. Совет томони Марказий Америка мамлакатларининг, аввало, Никарагуанинг ички ишларига аралашиш, уларга сиёсий ва иқтисодий воситалар билан тазйиқ кўрсатиш йўлидаги уринишларга асло йўл қўйиб бўлмаслигини таъкидлади.

Никарагуанинг суверен ҳуқуқларини химоя қилиш келгусидаги халқаро муносабатлар, уларда суверенитет ва тенг ҳуқуқлилик принципларини сақлаб қолиш нуқтаи назаридан ҳам принципиал аҳамиятга эгадир.

Томонлар Яқин Шарқда адолатли ва мустаҳкам тинчликни ўрнатиш, Ливанда қон тўкилишини тўхтатиш йўлларини излаш кераклигини айтишди.

М. С. Горбачев ва Б. Кракси икки томонлама Совет — Италия муносабатларининг сиёсий алоқалар ва маслаҳатлашувлар ўтказишни ҳам қўшган ҳолда активлашганлигини мамнуният билан қайд этдилар ҳамда бу алоқаларни бундан кейин ҳам турли соҳаларда кенгайтириш ҳақида келишиб олдилар.

Улар мавжуд узоқ муддатли битимлар, шу жумладан, 1984 йилда Москвада имзоланган 1990 йилгача бўлган давр ичида иқтисодий, саноат ва техникавий ҳамкорликни чуқурлаштириш программаси асосида СССР билан Италия ўртасидаги савдо-иқтисодий ва илмий-техника ҳамкорлигини янада тенг асосда ривожлантириш ва такомиллаштиришга тайёр эканликларини тасдиқладилар.

Б. Кракси М. С. Горбачевни Италияга визит билан боришга таклиф этди. Таклиф миннатдорчилик билан қабул қилинди.

(ТАСС).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

ЁЗЁВОН (Фарғона области), 30 май (ЎзТАГ). Фарғона водийси колхоз ва совхозларининг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни янада кўпайтиришлари учун катта имкониятлари бор. Андижон, Наманган ва Фарғона областлари қишлоқ хўжалик ходимларининг Ёзёвон районида бугун бўлиб ўтган кенгашида барча мавжуд резервларни ишга солиш, деҳқончилик ва чорвачилик самарадорлигини муттасил ошириш зарурлиги тўғрисида гапирилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуратов учала область қишлоқ хўжалигидаги ишларнинг аҳволи ҳақида доклад қилди. Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан нотиқлар — Андижон область партия комитетининг биринчи секретари С. Мамарасулов, Наманган область партия комитетининг биринчи секретари Н. Р. Ражабов, Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. У. Умаров, район партия комитетларининг секретарлари, уч областдаги бир қанча хўжаликларнинг раҳбарлари асосий эътиборни КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларга қаратдилар. Фарғона водийси қишлоқ меҳнаткашларининг бурчи — КПСС XXVII съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездини меҳнатда салмоқли муваффақиятлар билан кутиб олишдан, бу йил ва умуман беш йиллик учун қабул қилинган планлар ва социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашдан иборат эканлиги уқтирилди.

Сўзга чиққан нотиқлар далаларда ва фермалардаги аҳволни таҳлил қилиб, деҳқончилик ва чорвачиликни ривожлантириш суръатларига тўсқинлик қилаётган муаммолар, хато ва камчиликларга тўхталиб ўтдилар. Водийдаги кўпгина хўжаликлар пахтазорларида жиддий аҳвол вужудга келди. Сел ва кучли шамол оқибатида катта-катта майдонларга чигит қайта экилди. Ҳозирги вақтда ўсимликларнинг ривожланишдаги кечикишини тезроқ бартараф этиш учун бу майдонларда ғўза парваришини кучайтириш лозим. Экинларни парвариш қилишда мавжуд техника ва одам ресурсларидан тўла фойдаланилмаётган, пахта етиштириш агротехникаси бузилишига йўл қўйилаётган Олтинкўл районидаги 1 Май номли, Бўз районидаги Энгельс номли колхозлар, Зардарё районидаги Гулбоғ, Чортоқ районидаги «Чортоқ», Ленинград районидаги Ҳамза номли совхозлар раҳбарлари кенгашда ҳақли равишда танқид қилиндилар.

Биринчи навбатда минерал ва органик ўғитлар солиш билан бир вақтда культивация ўтказиш суръатларини оширишга эътиборни қаратиш, тупроққа ишлов берувчи ҳар бир машинанинг юксак унум билан ишлатилишига эришиш, иш сифатини яхшилаш лозим, деб уқтирилди кенгашда. Экинларни ўз вақтида суғориш, сувдан оқилона фойдаланиш шу куннинг асосий вазифаларидан биридир. Ҳосилни ҳимоя қилишнинг биологик усулларидан кўпроқ фойдаланиб, бегона ўтлар ва қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш тадбирлари комплексини энг яхши агротехника муддатларида ўтказиш муҳимдир. Баракали ва эртаги пахта ҳосили олиш, машиналардан самарали фойдаланиш йўли билан уни ўз вақтида йиғиб-териб олиш тўғрисида ҳозирданоқ жон куйдириш керак, дейишди нотиқлар.

Кенгаш қатнашчилари қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини интенсив ривожланиш йўлига ўтказиш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш зарурлигини таъкидладилар. Меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашнинг деҳқонлар ва чорвадорларни пировард натижалардан манфаатдор қилувчи илғор формаларини ҳамма жойда жорий этиш керак.

Кенгашда сўзга чиққан нотиқлар пиллачиликни янада ривожлантириш зарурлиги тўғрисида гапирдилар. Ипак қурти боқишни уюшқоқлик билан туғаллаш, пилла сифатига алоҳида эътибор бериш керак.

Кенгашда идеология ишларини янада такомиллаштириш масалалари ҳам муҳокама қилинди, қишлоқ меҳнаткашларига маданий маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш тадбирлари белгиланди.

Топширилган иш участкаси учун кадрларнинг масъулиятини оширишга, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талаб қилганидек, меҳнат, ижрочилик интизомини мустаҳкамлашга катта эътибор берилди.

Кенгашда ичкиликбозлик, пала-партишлик, текинхўрлик, кўзбўямачилик, бошқа салбий ҳодисаларни қатъийлик билан тугатиш зарурлиги кўрсатиб ўтилди.

Кенгаш қатнашчилари Андижон, Наманган, Фарғона областлари қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари мавжуд камчиликларни тезроқ бартараф этиш учун бутун кучларини сарфлайдилар, суғориладиган ҳар гектар ернинг юксак самара беришини таъминлайдилар ва шу асосда ҳамма турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириб, партия XXVII съездини янги меҳнат муваффақиятлари билан кутиб оладилар, деб ишонч билдирдилар.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Б. Р. Раҳимов иштирок этди.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎН ТЎҚҚИЗИНЧИ ЧАҚИРИҚ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ИККИНЧИ СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Халқ депутатлари область Советия ижроия комитети **қарор қилди:**

1. Ўн тўққизинчи чақириқ халқ депутатлари область Советининг иккинчи сессияси 1985 йил 17 июнда Тошкент шаҳрида чақирилсин.

2. Халқ депутатлари область Совети сессияси муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилсин:

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIX пленуми қарорлари асосида кадрларнинг активлиги ва топширилган иш участкаси учун масъулиятини ошириш юзасидан область халқ депутатлари маҳаллий Советларининг вазифалари тўғрисида.

Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз раиси, депутат Н. Ф. Авазовнинг депутатлик вазифаларини, Совет ва унинг органлари қарори ва топшириқларини бажариши тўғрисидаги ахбороти.

Ўн тўққизинчи чақириқ халқ депутатлари область Советси депутатларига сайловчилар берган наказларнинг бажарилиши юзасидан тадбирлар тўғрисида.

Ижроия комитет раиси
А. САИДХЎЖАЕВ.
Ижроия комитет секретари
А. МАНСУРОВ.

1985 йил 30 май.
Тошкент шаҳри.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

Совет раҳбарлари 29 май куни Катта Кремль саройида Италия Министрлар Советининг Раиси Б. Кракси шарафига зиёфат бердилар.

Б. Кракси билан бирга сафарда унга ҳамроҳ бўлиб келган ташқи ишлар министри Ж. Андреотти, Италиянинг бошқа давлат арбоблари ҳозир бўлдилар.

Совет томонидан зиёфатда М. С. Горбачев, Н. А. Тихонов, А. А. Громико, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, СССР министрлари, СССР давлат комитетларининг раислари, бошқа расмий кишилар бор эдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев зиёфатда нутқ сўзлади.

М. С. ГОРБАЧЕВ нутқи

Ҳурматли Министрлар Совети Раиси жаноблари!

Муҳтарама Кракси хоним!

Италиялик ҳурматли меҳмонлар!

Ўртоқлар!

Ҳурматли Кракси жаноблари, Сиз Италия ҳукумати бошлиғи сифатида мамлакатимизга биринчи марта келганлигингиз учун ҳам Москвада Сизни қувонч билан табриклаймиз. Совет Иттифоқига қилган визитингиз, шубҳасиз, ҳар иккала томон Совет-Италия сиёсий мулоқотларини янада кучайтириш истагида эканлигининг кўрсаткичидир. СССР билан Италия ўртасида турли соҳаларда ўзаро манфаатли алоқалар ўрнатилганлигини ва бу алоқалар дуруст ривожланиб бораётганлигини қадрлаймиз.

Илгари неча марталаб Ғарбий Европада айни Италия давлат арбоблари узоқни кўра билиб ва вазминлик билан ёндошиб, Ғарб билан Шарқ ўртасидаги муносабатларни яхшилашга қаратилган жиддий ташаббусларнинг тарафдорлари бўлиб чиқишган эдилар. Савдо-иқтисодий соҳадаги ўзининг дадиллиги ва омилкорлиги билан ажралиб турган катта ишлар ҳам бизда унутилгани йўқ. Волга бўйидаги Тольятти шаҳрида барпо этилган жуда катта завод ҳозирда ҳам ана шу ишларнинг рамзи бўлиб қолмоқда.

СССР билан Италия ўртасида баъзи муҳим халқаро проблемалар юзасидан тафовутлар борлигига биз ҳам, сизлар ҳам кўз юмаётганимиз йўқ. Бироқ иккала томон амалий мулоқотни йўлга қўйишга, ҳозирги хатарли кескинликни камайтиришга олиб борадиган йўлларни биргаликда излашга интилаётганлиги яққол кўриниб турганлиги муҳимдир.

Бунга эса зарурат бор. Дунё оғир пайтларни бошидан кечирмоқда. 70 йилларда кўпгина мамлакатларнинг куч-ғайратлари туфайли халқаро муносабатларда авж олиб кетган ижобий ўзгаришлар жараёнига халқлар ҳаққоний равишда умид боғлаган эдилар, бу умид биз неча марталаб айтиб ўтган сабабларга кўра оқланмади. Бу жараён ўрнини муҳолифлик эгаллади, унинг психологияси бусиз ҳам жуда авж олиб кетган қуролланиш пойгасини кучайтирмоқда. Ўз навбатида таркиб топган ҳарбий-стратегик мувозанатни бузиш мақсадида қурол-яроғларнинг кўпайтирилиши баъзи жойларда ташқи сиёсатдаги агрессив методлар ва усулларга хатарли мойилликни вужудга келтирмоқда. Муҳолифлик — қуролланиш пойгаси — муҳолифлик каби иллатли ҳалқани узиб ташлаш мумкин ва лозим. Инсоният цивилизациясининг бундан бошқа йўли мутлақо йўқ.

Италиядагилар ва, албатта, Италиядан бошқа жойдагилар ҳам Совет Иттифоқининг сиёсатидан кўнгиллари тўқ бўлиши мумкин. Тинчлик ва озодлик шароитида яшаш ҳуқуқига оғир қурбонлар бериб эришган халқимиз бутун кучини тинч бунёдкорлик қурилишига, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, турмушнинг моддий ва маданий даражасини оширишга сарфламоқда.

Бу ҳақда шунинг учун гапирмоқдаманки, Совет Иттифоқининг тинчликка бўлган интилиши ижтимоий тузумимиз моҳиятининг ўзи билан, дунёқарашимиз, ахлоқимиз билан белгиланишини таъкидлаб, 70-йилларда турли ижтимоий тузумларга, турли ҳарбий-сиёсий иттифоқларга мансуб давлатлар тинч ҳамкорлигининг сиёсий, ҳуқуқий ва маънавий-психологик жиҳатдан яхши негизларини яратишга муваффақ бўлинганлиги учун ҳам ўшанда тўпланган тажрибага фикран қайтмоқдамиз. Биз кескинликни юмшатиш руҳини, муҳити ва моҳиятини тиклашни яна шунинг учун ҳам истамоқдамизки, халқаро ҳуқуқ-тартибот ва хавфсизликнинг ишончли системаси сари янада олға бориш ниятидамиз. Истасангиз, бунда сифат жиҳатидан сакраш қилиш зарур.

Женевада иккинчи давраси эртага бошланадиган Совет-Америка музокараларида Совет Иттифоқи ўзаро мақбул қарорларни амалий равишда қидириб топишга тайёрдир. Афсуски, биз ҳозирча музокарадошимизнинг худди шундай тайёрлигини сезмаяпмиз. АҚШ янги классдаги қурол — зарбдор космик қуролларни яратиш режаларини ҳар қандай қилиб бўлса ҳам амалга оширишни истаётганлигидан кўп нарса далолат бериб турибди. Женева музокараларини барбод этишгина эмас, шу билан бирга қуролланиш пойгасини тўхтатиш истиқболининг ўзини йўққа чиқариш ҳам шундай ишлардан бўлиши мумкин-ку, ахир.

Биз, Совет Иттифоқидагилар, бошқа мантиққа амал қиламиз. Инсониятнинг умумий мулки бўлган космос ҳарбий рақобат майдонига айланмаслиги керак. Космос ҳарбийлаштирилмаса стратегик ядро қуролларини ҳам, шунингдек Европада ўртача олислик ядровий воситаларини ҳам тубдан қисқартириш мумкин.

Европада ўртача олислик ядровий воситалари тўғрисидаги масала фикрлашувларимизда алоҳида ўрин олаётганлиги тушунарли. Бу масалада биз жуда илгарилаб кетишга тайёр эканлигимизни ғоят аниқ қилиб таъкидламоқчиман. Биз шу хусусда илгари қилган таклифлар ҳозир ҳам ўз кучида қолмоқда.

Ана шу таклифларнинг амалга оширилиши Европада ўртача олислик ракеталари бўйича СССР ва АҚШ ўртасида эҳтимол тутилган барча даражалардан энг паст — нуль даража ўрнатилишига олиб келган бўлур эди. Бизнинг Европа зонасида қолаётган ўртача олислик ракеталарига келганда шуни айтиш кераки, биз ракеталарнинг ўзи жиҳатидан ҳам, портловчи каллаклар жиҳатидан ҳам французлар билан инглизлар эга бўлганидан сира ҳам ортиқча миқдорга эга бўлмас эдик. Қисқартириладиган ракеталарни биз уларни бирон жойга кўчирмай йўқ қилишга тайёрмиз.

Шуни ҳам эслатиб ўтаманки, Совет Иттифоқи аллақачон айтган эди: Европада ядро қуролларини чеклаш тўғрисидаги битимга эришилган ва у кучга кирган тақдирда СССРнинг шарқий районларида СС-20 ракеталарини жойлаштириш ҳам тўхтатилади. Бунинг учун Осиё регионидаги стратегик вазиятда муҳим ўзгаришлар содир бўлмаслиги шарт. Биз буни ҳозир ҳам таъкидлаймиз.

Европага келганда, биз қайта-қайта айтамизки, СССР ҳаммадан кўпроқ шу қитъанинг ўртача олислик ядро қуролидан ҳам, тактик ядро қуролидан ҳам батамом холи этилишини истарди. Яъни СССР Европадаги нишонларни яксон этиш учун мўлжалланган қуролдан холи бўлишини истайди. СССР бунга аллақачон тайёр, аммо НАТО мамлакатлари ўзларини бизнинг таклифимизни эшитмаётгандек қилиб кўрсатишни афзал билмоқдалар.

Қуролланиш пойгасини орқага буриб юбориш учун аввало уни тўхтатиш зарурлигини энг оддий мантиқ айтиб турибди. Совет Иттифоқи қурол-яроғларни қисқартиришга ўтишни айни енгиллаштириш мақсадида Женевадаги Совет-Америка музокаралари вақтида зарбдор космик қуролларни, стратегик ҳужум қуролларини, ўртача олислик ядровий воситаларини яратмай туришни таклиф қилди. Ишнинг яхши бошланиши сифатида биз ўзимизнинг Европадаги ўртача олислик воситаларимизни жойлаштиришни ноябрь ойигача ихтиёрий равишда тўхтатиб қўйдик. Биз бошқа томоннинг бу ташаббусга Европада ядровий қарама-қарши туриш даражасини пасайтириш вазифасини ҳал этишга кўмаклашадиган жавоб қайтаришини ҳамон кутмоқдамиз.

Айтилган гапларни хулоса қилиб шуни таъкидламоқчиманки, Совет Иттифоқининг равшан, конкрет ва олисни кўзловчи таклифларини амалга ошириш Европадаги, қолаверса бутун дунёдаги вазиятни яхшилик сари сўзсиз тубдан ўзгартириб юборган бўлур эди. Зотан биз бошқа давлатлар билан бир қаторда Италия ҳам воқеаларнинг шундай бурилишига талай даражада кўмаклаша олишига аминмиз.

Европада хавфсизликни мустаҳкамлаш мавзусини давом эттириб шуни айтмоқчиманки, Стокгольмдаги конференция ишига ёндашувда бизнинг Италия билан муайян яқинлигимиз бор деса бўлади. Биз у ерда музокараларнинг моҳият эътибори билан тезроқ бошланиши, тегишли ҳужжатлар ишлаб чиқилиши тарафдоримиз. Афтидан сиёсий соҳадаги катта-катта тадбирларни ҳарбий соҳада ўзаро мақбул конкрет ишонч тадбирлари билан боғлайдиган аҳдномани дадилроқ излаш лозим.

Умумевропа кенгаши Хельсинки Якунловчи акти имзоланганлигининг шу йил 1 августда тўладиган ўн йиллиги бизнинг фикримизча, кескинликни юмшатиш жараёнини тиклаш ва чуқурлаштириш белгиси остида ўтиши керак. Кескинликни юмшатиш руҳи билан суғорилган мазкур ҳужжатнинг тарихий аҳамияти унда қатнашган давлатларнинг биргаликдаги ҳаракати билан тасдиқланиши лозим. Европадаги территориал-сиёсий реалликларни қандай баҳоналар билан бўлмасин бузиш йўлидаги уринишларга эса қатъиян чек қўйиш керак, албатта. Европанинг айни урушдан кейинги тузилиши қитъанинг қирқ йил тинчлигини таъминлаганлигини назардан қочириш кечирилмайдиган енгилтаклик бўлур эди.

Европа ишларининг яна бир жиҳатига тўхталиб ўтаман. Европа — ҳар хил кўп томонлама ташкилотлар мавжуд бўлган қитъадир. Ана шу ташкилотларнинг ҳар бири ўзининг талайгина тажрибасини тўплаган бўлиб, жаҳон экономикасида ҳам, халқаро сиёсатда ҳам муайян роль ўйнамоқда. Мен аввало Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши билан Европа иқтисодий ҳамжамиятини назарда тутмоқдаман. Улар ўртасида иқтисодий ишларда ўзаро манфаатли муносабатларни йўлга қўйиш пайти келди деб ўйлайман. Европа иқтисодий ҳамжамияти мамлакатлари «сиёсий бирлик» сифатида иш кўраётган даражада биз у билан конкрет халқаро проблемалар юзасидан умумий тил топишга тайёрмиз.

Министрлар Советининг Раиси жаноблари! Бугунги суҳбатимиз чоғида биз умумий халқаро аҳволга назар ташлагандек бўлиб, хоҳ Ўрта денгиз районида ёки Марказий Америкада бўлмасин дунёдаги мавжуд ўткир кескинлик манбаларини тилга олмай ўтмаслигимиз мумкин эмаслиги мутлақо табиийдир. Бунда Совет Иттифоқи билан Италиянинг ёндашувларида муайян ўхшашлик вужудга келган деб ўйлайман. Ана шу хатарли манбалар сиёсий воситалар билан тугатилиши лозим. Биз позицияларни яқинлаштиришни давом эттириш, регионлардаги муаммоларни музокаралар столи атрофида бартараф этиш йўлларини қидириб топишга активроқ кўмаклашиш, тазйиққа ва ўз ички ишларига қўпол аралашувга дучор бўлаётган давлатлар ҳамда халқларнинг суверен ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тарафдоримиз.

Совет Иттифоқи билан Италия ўртасидаги муносабатлар яхшигина ҳуқуқий негизга эга. Ўтган ўн йиллар мобайнида масалан, маслаҳатлашувлар тўғрисида 1972 йилги протокол, иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий ҳамкорлик соҳасидаги бир қанча икки томонлама ҳужжатлар каби ҳамкорлик механизмлари ва воситалари пишиқтирилди. Ана шу воситалардан иккала томон учун ҳамда барча халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун наф келтириб, яна ҳам самаралироқ фойдаланишни ўрганиб олиш мумкин бўлса керак. Биз шундай куч-ғайрат сарфлашда қатнашишга тайёрмиз. Шу жиҳатдан биз Совет Иттифоқига қилган визитингиз, ўртамизда бўлиб ўтган сермазмун фикрлашувлар муносабати билан яна бир бор мамнуният изҳор қиламиз.

Совет халқи билан италиян халқи ўртасида қадимий ўзаро ҳурмат ва хайриҳохлик туйғуларига асосланиб, баравар куч-ғайрат сарфлаб, биз Совет — Италия муносабатларини янада ривожлантириш учун ҳали кўпгина фойдали иш қила олишимизга аминман.

Министрлар Совети Раиси жаноблари, Сизга, сизнинг муҳтарама рафиқангизга, ташқи ишлар министри Андреотти жанобларига ва италиялик барча меҳмонларимизга сиҳат-саломатлик ҳамда омон-эсонлик тилашга ижозат бергайсиз.

Совет — Италия муносабатлари халқларимиз бахтсаодати ва ер юзида тинчлик иши манфаатлари йўлида мустаҳкамланиб, ривожланаберсин!

* * *

Б. Кракси жавоб нутқи сўзлади.

Б. КРАКСИ нутқи

Бош секретарь жаноблари,

Менга ва рафиқамга, ташқи ишлар министри Андреоттига ва Италия делегациясига кўрсатилган дўстона иззат-икром учун Сизга астойдил ташаккур айтаман. Менинг мамлакатимга изҳор этаётган дўстлик туйғулари учун, Италия ҳукумати Европада ва дунёда тинчликни ҳимоя қилиш ишида ўйнаётган ролга берилаётган эътибор учун Сизга ташаккур айтаман. Сизнинг улуғ мамлакатингизга биринчи бор келганимдан кейин орадан 27 йил ўтгач, яна Москвада турганимдан жуда хурсандман ва бу гал алоҳида ва зўр қизиқиш билан сафар қилаётганимни Сизга айтмоқчиман. Бу визит менга аввало халқаро муносабатлар соҳасида Италияни илҳомлантираётган дўстлик туйғуларини ҳамда самимий ва тинч ҳамкорлик қилиш истагини совет раҳбарларига шахсан айтиш имкониятини беради. Бу истак Совет Иттифоқи халқи билан ҳукуматига ҳам қаратилган истакдир, биз Совет Иттифоқи халқи ва ҳукумати билан муносабатларнинг бутун комплекси турли соҳаларидаги аҳдномаларни ҳамжиҳатлик, ўзаро манфаатдорлик ва имкони борича кўпроқ ўзаро ҳурмат муҳитида мустаҳкамлашни хоҳлаймиз. Италия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларнинг муттасил ривожланиши келгусида ҳам тинчлик манфаатларига, кескинликни юмшатишга ва халқаро барқарорликка хизмат қилишига аминман.

Очиғини айтсам, мен Сиз билан шахсан танишишни, инсониятнинг олий манфаатларига бевосита дахлдор бўлган ғоят муҳим масалалар хусусидаги фикр ва таассуротларни Сиз билан ва СССР ҳукуматининг аъзолари билан муҳокама қилишни жуда хоҳлар эдим. Бугун бўлиб ўтган суҳбатлар шу маънода ғоят амалий ва мароқли бўлди, шу визитимизнинг моҳиятини тўла-тўкис тасдиқлади ва унинг мақсадларига олий даражада эришилганлигини қайд этиш имконини берди.

Икки томонлама соҳада бугунги суҳбатлар ҳамкорлик тўғрисидаги битимларга қўшимча омил бахш этиш учун янги йўллар очди. Мувозанатли ривожланиш учун конкрет имкониятлар мавжудлигини аниқладик ва шу муносабат билан барқарор ва мустаҳкам негизда ҳамкорликни узлуксиз ривожлантириш ниятини изҳор қилдик.

Иқтисодий муносабатларни ривожлантириш кўпроқ ишонч ва халқаро ҳамжиҳатлик ҳамда халқларнинг тинч тараққиёти шароитларини амалда белгилаш соҳасидаги куч-ғайратлар учун мустаҳкам асос яратишга бўлган ишончим ҳар қачонгидан ҳам кучайди, деди сўзини давом эттириб Б. Кракси. Италия ҳукумати тинчликнинг анчагина кенг истиқболини назарда тутиб, шу шароитларни қайта тиклашга кўмаклашишни ўз олдига аллақачон мақсад қилиб қўйган. Биз Шарқий Европанинг кўпгина мамлакатлари ҳукуматлари билан алоқа ва ҳамкорликни ривожлантирганимизда ҳамда сиёсий, социал ва иқтисодий системалардаги мавжуд тафовутлардан қатъий назар халқларни ўзаро яқинлаштиришга интилганимизда мана шуларга асосландик.

Тинчлик — принцип ва бурчдир. Шу боисдан ҳам ҳеч нарса унинг ўрнини ололмайди.

Минглаб кишилар кун сайин омон қолиш учун курашаётган бир пайтда қуролланиш пойгасини қайтадан бошлашни биз бемаънилик деб ҳисоблаймиз; биз ҳарбий устунлик принципини бутунлай рад қиламиз ва низоли масалаларни уруш ҳаракатлари йўли билан ҳал этиш воситасига мурожаат этишга қарши чиқамиз. Хавфсизлик шароитидаги тинчлик, ҳамма учун тинчлик, ҳар бир кишининг хавфсизлиги, мувозанатли ва назорат қилинадиган битимлар асосида кучларнинг имкони борича қуйи даражасидаги хавфсизлик бизнинг мақсадимиз бўлиб қолаверади. Биз Европада ва дунёда ёппасига қуролсизланишнинг босқичма-босқич ва мувозанатли жараёни шарт-шароити ва воситаси сифатида қурол-яроғлар устидан контроллик ўрнатилишига интилаяпмиз.

Биз шу йил 7—8 январдаги Совет — Америка аҳдномасини қўллаб-қувватлашимизни билдирдик, бу аҳднома, бизнинг фикримизча, ҳамжиҳатлик якуни бўлиб турли-туман манфаатлар ва энг муҳим мақсадлар бир жойдан чиққанлигининг мувозанатли нуқтасидир.

1985 йилда муҳим воқеаларнинг йиллиги: иккинчи жаҳон уруши — биз ҳеч қачон унута олмайдиган фожиа тугаган куннинг, БМТ тузилганлигининг қирқ йиллиги, шунингдек Хельсинки Якунловчи акти имзоланган куннинг ўн йиллиги нишонланмоқда.

Бирмунча ишончли, бирмунча барқарор ва хавф-хатар солинмайдиган тинчликни таъминлаш учун ёппасига зўр куч-ғайратлар сарфлаш бу муҳим саналарни нишонлашнинг энг яхши усули бўлур эди, деб ўйлайман. Бунинг учун Женевадаги музокаралар ижобий тарзда ривожланиши муҳимдир. Халқаро кескинликни юмшатиш ва турли географик районлардаги мавжуд танглик вазиятларини сиёсий воситалар билан ҳал этиш йўлларини қидириш соҳасида ялпи куч-ғайратлар сарфланиши мумкин.

Сўнгра Б. Кракси Яқин Шарқдаги аҳволни бартараф этиш муаммоларига тўхталди.

Яқин Шарқда ҳам, шунингдек бошқа танглик вазиятларида ҳам, деди у, аҳволни сиёсий воситалар билан ҳал этиш йўлларини ташқаридан аралашмай, давлатларнинг сиёсий мустақиллигини, суверенитетини, территориал бутунлигини ва халқларнинг асосий ҳуқуқларини тўла ҳурмат қилиб, халқаро музокаралар орқали қидирмоқ керак.

Шунингдек биз мамлакатларимиз ўртасида шу мақсадда ижобий тарзда фойдаланиб келаётган сиёсий маслаҳатлашувлар усули турли поғоналарда янада ривожлантирилиши лозим, деб ҳисоблаймиз.

Мана шундай ҳис-туйғулар билан бизга кўрсатилган иззат-икром учун яна бир бор ташаккур айтиб, шу ерда ҳозир бўлган барча кишиларга сиҳат-саломатлик тилайман.

* * *

М. С. Горбачев билан Б. Кракси нутқлари зўр эътибор бериб тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

СССРДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Италия Министрлар Советининг Раиси Б. Кракси 30 май куни Совет Иттифоқидан жўнаб кетди. У совет раҳбарларининг таклифига биноан визит билан мамлакатимизга келган эди.

Москва аэропортида уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

Б. Краксига ҳамроҳлик қилган Италия ташқи ишлар министри Ж. Андреотти ҳам у билан бирга жўнаб кетди.

(ТАСС).

ИМКОНИЯТЛАР ТЎЛА ИШГА СОЛИНСИН

ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ АПРЕЛЬ (1985 ЙИЛ) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРИШ ЮЗАСИДАН ТАДБИРЛАРНИ МУҲОКАМА ҚИЛМОҚДАЛАР

ЎРТА ЧИРЧИҚ

Район меҳнаткашлари ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаряптилар. Беш йилликнинг ўтган даврида саноат корхоналарида йиллик маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўртача ҳажми 117 миллион сўмликни ташкил этди. Қурувчилар бу даврда 229 миллион сўмлик капитал маблағларни ўзлаштирдилар. Тошкент бройлер-паррандачилик фабрикасида 4,8 миллион бройлер парвариш қилинадиган қувватлар ишга туширилди. 2250 та квартира, 2424 ўринли 6 та мактаб, 1200 ўринли 6 та болалар боғчаси фойдаланишга топширилди. Қишлоқ хўжалик ходимлари асосий турдаги деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш бўйича беш йилликнинг тўрт йили планларини бажаришди. «Водиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмаси, республика қурилиш министрлигининг 21-механизациялашган кўчма колоннаси, 12-автобаза, Охунбобоев номли колхоз коллективлари план топшириқларини бажаришда яхши натижаларга эришмоқдалар.

Район партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида ана шу ютуқлар қайд этилиши билан бир қаторда асосий диққат-эътибор ҳали фойдаланилмаётган имкониятларга, ишдаги нуқсон ва камчиликларга қаратилди. Пленумда доклад қилган район партия комитетининг биринчи секретари У. В. Муслимов, муҳокамаларда сўзга чиққан тажриба пахта тозалаш заводининг директори Н. Муҳаммаджонов, 21-механизациялашган кўчма колоннанинг бошлиғи И. П. Югай, тикувчилик фабрикасининг тикувчиси С. Солиева, «Промжилводстрой» тресты партия ташкилотининг секретари А. М. Трифонов ва бошқалар саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, хўжаликларда мавжуд қувватлардан ёмон фойдаланилаётганлигини, маҳсулот сифатига яхши эътибор берилмаслигини, коллективлардаги меҳнат интизоми ҳали шу куннинг талаби даражасида эмаслигини таъкидладилар.

«Иргидромаш» заводида мавжуд қувватларнинг фақат 30 процентидан, панелли уйсозлик комбинатида — 42, қурилиш конструкциялари комбинатида 58 процентидан фойдаланилмоқда, холос. Район корхоналарида ўттизга яқин турда маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Аммо улардан бирортасига давлат Сифат белгиси берилиши таъминланмаган.

Капитал қурилишдаги аҳвол жиддий ташвиш туғдирмоқда. Шу йилнинг тўрт ойи мобайнида район бўйича фондларни ишга тушириш плани 38 процент бажарилди, холос. Турар-жойлар, социал, маданий-маиший объектларни фойдаланишга топшириш планлари барбод қилинди.

Бу камчиликларнинг асосий сабабларидан бири меҳнат коллективларида интизом бўшаштириб юборилганлигидадир. Текширишлар район саноат корхоналарида фақат шу йилнинг биринчи кварталида 17 минг 924 марта ишга чиқмаслик ҳоллари рўй берганлигини кўрсатди. Бошқача қилиб айтганда бу саноат корхоналаридаги ҳар бир ишчи биринчи квартал мобайнида ўртача ҳисобда тўрт кун ишламади, деган гап. Бектемир пахта тозалаш, Тўйтепадаги маккажўхори саралаш заводларида иш вақти айниқса кўп йўқотилмоқда. Шунга қарамай бошланғич партия ташкилотлари бу масалага етарлича эътибор бермаяптилар.

Пленумда интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг энг катта резерви эканлигига характерли бир мисол келтирилди. «Труд» фабрикасида йил бошида ишчи-хизматчилар 25—30 минутлаб ишга кеч келишарди. Иш пайтида ҳам тартиб, интизом бўшаштириб юборилганди. Фабрика партия ташкилоти, жамоат ташкилотлари ва маъмурият қатъий чоралар кўргандан сўнг аҳволни ўнглашга муваффақ бўлинди. Бу ерда тўрт ойлик план барча кўрсаткичлар бўйича ошириб бажарилди. Меҳнат унумдорлиги эса 2,5 процентга кўпайди.

Ичкиликбозлик ҳоллари ҳам ишлаб чиқаришга салбий таъсир кўрсатмоқда. «Иргидромаш», Тошкент темир-бетон буюмлари заводлари, «Промжилводстрой» тресты партия ташкилотлари ҳали ўз коллективларида ичкиликбозликка қарши муросасизлик муҳитини вужудга келтирганлари йўқ.

— Меҳнат интизоми бўшашиб кетганлиги, ичкиликбозлик оқибатида кейинги икки йил давомида планларни уддалай олмаяпмиз, — деди пленумда сўзга чиққан «КПСС XXVI съезди» паррандачилик фабрикасининг паррандабоқари Р. Хисамутдинова.— Шунинг учун биз партия ва ҳукуматимизнинг ичкиликбозлик ва алкоголизмни тугатиш тўғрисидаги қарорларини мамнуният билан кутиб олдик. Уларда белгиланган тадбирларни амалга ошириш учун маданий-оқартув ишларини яхши йўлга қўйиш керак. Аммо фабрикамизда бунга эътибор берилмаяпти. Бизда ҳатто дурустроқ кинотеатр ҳам йўқ. Фабрикамизнинг қуввати икки баравар ошганлигига қарамасдан бир неча йиллардан бери турар-жой қурилиши олиб борилмаяпти. Бу ишчиларнинг қўнимсизлигига сабаб бўлмоқда.

Пленумда қишлоқда маданий-оқартув ва спорт соғломлаштириш тадбирларини ўтказишга алоҳида эътибор бериш зарурлиги уқтириб ўтилди. Лекин К. Маркс номли, В. Терешкова номли колхозларда, Ангар қишлоқ Советида, Тошкент сув омборининг қурилиш-монтаж бошқармасида мавжуд клуб ва спорт майдонларидан меҳнаткашларнинг кўнгилли дам олишларини ташкил этиш учун ёмон фойдаланиляпти.

Аҳоли савдо, хизмат кўрсатишнинг бошқа соҳаларидаги камчиликлар тўғрисида жиддий эътирозлар билдирмоқда. Фақат кейинги пайтнинг ўзида «Гуландом» универмагида, А. Икромов, Ўртасарой матлубот жамиятларига қарашли савдо ташкилотларида харидорлар ҳақига хиёнат қилиш ҳоллари содир бўлди.

Нотиқлар КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун барча имкониятларни ишга солиш зарурлигини алоҳида таъкидладилар. Айниқса, республикамиз ишлаб чиқариш илғорларининг «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик» шиори остида бошлаб берган ватанпарварлик ташаббусларини кенг ёйиш зарур.

Пленумда область партия комитетининг секретари М. Қ. Қодиров нутқ сўзлади.

Пленум район XXXVI партия конференциясини 1985 йил 30 ноябрда чақиришга қарор қилди.

Э. ЭРНАЗАРОВ.

МАҲАЛЛА КОМИТЕТЛАРИ ҲАЁТИДАН

ЯНГИЛИККА МОЙИЛ «ЯНГИОБОД»

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ Октябрь районидаги «Янгиобод» маҳалласининг исми жисмига монанд. Кўм-кўк ҳиёбонлар, ораста, равон кўчалар... Ҳаммадан ҳам 500 ўринли серфайз маҳалла клубини айтмайсизми?! Бу маданият ўчоғи бир кун ҳам бўш туриб қолмайди. Ҳар куни бирор тадбир — уруш ва меҳнат ветеранлари билан учрашувлар, шонли саналарни нишонлаш, янги анъаналар ва урф-одатларни тарғиб этиш маросимлари ўтказилади. Бундай тадбирлар жуда жонли, қизиқарли бўлишининг бош сабабларидан бири ўртани олиб борувчидан тортиб сўзга чиқувчиларгача шу маҳалла аҳолиси эканлигидадир.

Бундай вазифа кўп ҳолларда маҳалла пири бадавлат кексаларидан бири Убайдулла ака Расуловга топширилади. Бу оилага кўпчилик ҳавас билан қарайди. Убайдулла аканинг ўғил-қизлари ҳаётда ўз ўрнини топишган. Катта ўғли Ўткир Расулов — партия ходими, Мадрид — савдо ходими, Ҳамидулла — инженер, Ҳабибулла — рассом, Дилором эса — инженер-технолог. Убайдулла ака кўп йиллар давомида «Совет мактаби» журналида меҳнат қилдилар. Ҳозир эса кексалик гаштини сурмоқдалар. Зайниддин ака Исамуҳамедовни ҳам маҳалла лектори бўлиб қолганига анча бўлди.

Маҳалланинг «Янгиобод» деб аталишида ҳам рамзий маъно бор. Бу ерда ҳар қандай янгилик биринчи бўлиб тарқалади: янги воқеалар ҳам, замонавий урф-одатлар ҳам. Зайниддин ака халқаро ҳаётда рўй берган муҳим воқеалар хусусида лекциялар ўқир экан, энг сўнгги хабарларни ҳам тингловчилар эътиборига ҳавола этади. Маҳалла комитетининг раиси Нуъмонжон Зияев эса янги анъаналарнинг тарғиботчиси.

Биз «Янгиобод»да бўлганимизда КПСС Марказий Комитетининг «Ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш тадбирлари тўғрисида»ги қарори аҳоли ўртасида қизғин муҳокама қилинаётган эди.

— 1931 йилда ФЗУни тугатиб темирйўлга ишга келдим, — дейди маҳалла комитетининг раиси Н. Зияев. — 40 йил тепловоз машинисти бўлиб ишладим. Ўз касбимдан, меҳнатимдан обрў-эътибор топдим. Тақдиримдан нолимайман, лекин ана шу ўтган давр мобайнида мен учратган ва ҳанузгача хотирамдан ўчмайдиган нохуш манзаралар ичкиликбозлик туфайли юзага келарди. Барча авариялар, жиноятлар ичкилик касофати туфайли рўй берарди. Кўплаб ажойиб темирйўлчиларни, қўли гул усталарни билардим. Ичкиликка юзтубан кетиши туфайли ишидан ҳам, оиласидан ҳам, ёру дўстларидан ҳам ажраб қолди улар. Шунинг учун ҳозир маҳаллада спиртли ичимликни истеъмол қилишга мойиллик билдираётганлар билан суҳбатлашаётганимизда арақ туфайли бугунинг, оиланг, эртанги кунинг, фарзандларингдан ажралиш мумкинлигини айтиб ўтамиз. Шунчаки, айтиб ўтамизгина эмас, бу нарса унинг қалбига етиб боришига эришамиз.

— Бир неча йилдан бери ўртоқлик судининг раисиман, — дея суҳбатга қўшилди Ҳамид Усмонов, — ўз кузатувларимдан шу нарса аёнки, бугунгача кўпчилик қилган айби, майда жиноятини «мастлик устида қилдим» деб араққа ағдаришга уринарди. Яқинда матбуотда эълон қилинган қарор ичкилик ичиш жиноят устига жиноят эканлигини белгилаб қўйди. Жуда қатъий ва одил қарор! Шу сабабдан ҳам тўйларимизни ичкиликсиз ўтказишни мақсадга мувофиқ деб топдик. Бу тўй эгалари учун ҳам, маҳалла аҳли учун ҳам фойдадан холи эмас. Ахир, дабдабали тўйдан сўнг тунги тўс-тўполонга тушунтириш бериш учун турли ташкилотлар эшигига қатнаш кимга ёқади, дейсиз?!

Яқинда Шамсиддин ака Зайниддинов оиласида тўй бўлди. Шамсиддин ака бадиий буюмлар фабрикасида кўп йил самарали меҳнат қилиб обрў-эътибор топган кишилардан. Унинг қурувчи ўғли Шаҳобиддин уйланди. Маҳалла активлари тўйни соддалаштиришга, ичкилик қўймаслик ҳақида маслаҳат бердилар. «Ундай қилса тўй-тўйдек бўлмайди» деювчиларга яхши ибрат бўлди: кеча жуда ширин, файзли ўтди.

— Фарзандларимизни Совет Армияси сафига кузатишни ҳам ўз оталиғимизга олдик, — дейди уруш ветерани Маҳкам Мусаев. — Бундай тадбирлар ҳам ҳеч қандай ичкиликсиз ўтишини таъминлаш бизларга боғлиқ эканлигини англаган кунимизоқ бу ишга жиддий киришдик. Бугун бу янгилик қатъий, одат тусига кириб қолганидан ҳамма хурсанд.

«Янгиобод» маҳалла аҳли билан бўлган учрашув тугаб қолганида бу ерда яна бир янгилик тарқалди: райондаги «Илғор» ва «Ҳувайдо» маҳаллаларининг барча тўй ва маросимларни спиртли ичимликсиз ўтказиш ҳақидаги мурожаатига бу маҳалла биринчи бўлиб қўшилди.

М. ШАРИПОВА.

◆ Суратда: маҳалланинг бир гуруҳ уруш ва меҳнат ветеранлари.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

САҲИФА № 5 (277)

НАЗОРАТЧИЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ИШОНЧГА ЛОЙИҚ

— Ҳамма йўл варақасини олиб бўлдими?— сўради группа раиси диспетчердан.

— Фақат икки киши қолди. Улар кеча ҳам бироз ҳаяллаб келишган эди.

Шу пайт дарвоза олдида Махсимбой Жарқинбоев билан Ориф Тўймеқуловлар кўринди. Улар бамайлихотир суҳбатлашиб келишарди.

— Нега кеч қолаяпсизлар?— сўради группа раиси улардан.— Ахир шерикларингизнинг йўлга чиққанига ярим соатдан ошиб қолдику.

— Ярим соатга ҳам шунча шовқин-суронми?— ғўдирлади интизомсиз ҳайдовчилардан бири.— Ҳозир биз ҳам йўлга чиқамиз.

Группа раиси Ноила Анимованинг асаби бузилди. Бўлган воқеани автокорхона партия ташкилоти секретарига маълум қилди. Рейсдан сўнг М. Жарқинбоев билан О. Тўймеқулов парткомга таклиф қилинди. Ўша куни комитет аъзолари интизомсизларни ўртага олишди. Дақиқаларнинг қадрини уларга тушунтиришди. Яна шундай ҳол рўй берса ойлик мукофотдан маҳрум этилишларини билдиришди.

Муҳокамадан сўнг бошқа ҳайдовчилар ҳам ўзларини сезгир тортишди. Шу тариқа ишга кечикиб келувчилар, вақтни беҳуда ўтказувчилар сони кескин камайди. Ноила Анимова бошлиқ назоратчилар навбатдаги рейддан мамнун қайтишди. Чунки белгиланган соатда ҳамма ҳайдовчилар рейсга чиқиб кетишган эди.

Ноила Анимовага транспортчилар катта ишонч билдириб 121-автокорхона халқ контроли группаси раислигига сайлашган. Раис коллектив ишончини оқлаб келаяпти. План ва сигналлар асосида ўтказилаётган рейдлар давомида вақтдан ва ёнилғи-мойлаш материалларидан қандай фойдаланилаётганлиги алоҳида кўздан кечирилмоқда. Камчиликка йўл қўйган кишилар кўпчилик ўртасида қаттиқ муҳокама қилинмоқда.

Назоратчилар кўрган чора ва тадбирлар туфайли кейинги бир йил давомида корхонада кадрлар қўнимсизлиги ва прогулчилар сони деярли тўрт баравар қисқарди. Ойлик топшириқлар мунтазам ортиғи билан адо этиладиган бўлди. Шу йилнинг дастлабки тўрт ойи давомида ҳам белгиланганидан 32,5 минг тонна кўп юк ташилди. 4,2 тонна бензин, 7,5 тонна дизель ёнилғиси, 5.000 киловатт соат электр энергияси тежаб қолинди. Бунда албатта группа раисининг ташкилотчилиги катта роль ўйнади.

О. ОСТОНОВ,
Коммунистик райони.

РАИСНИНГ ТАКЛИФИ

Бош группа учун совхоз идорасидан алоҳида хона ажратилган. Хонага СССРда халқ контроли тўғрисидаги қонун, илғор халқ назоратчиларининг портретлари, группа аъзоларининг рўйхатлари, иш плани, турли адабиётлар қўйилган. Бугун раис бюро аъзоларини навбатдаги мажлисга таклиф этган. Бу мажлисда бош группага тушган сигнал муҳокама қилинади.

Йиғилиш арафасида бир группа ишчилар совхозда минерал ўғитларни сақлаш ўз ҳолига ташлаб қўйилганини маълум қилишган эди. Бюро аъзолари зудлик билан минерал ўғитлар сақланаётган омборлар бўйлаб рейд ўтказишни лозим деб топдилар. Раиснинг таклифи билан группага мутахассислар ҳам жалб этилди.

Назоратчилар омборларда бўлганларида томдан ўтган чакка минерал ўғитларни қотириб юборганлигини кўрдилар. Бу ўғитлар энди кутилган самарани бермайди. Бир неча тонна химикатлар эса очиқ жойда сақланаётганлиги ҳам ўша текширув давомида маълум бўлди. Уларнинг бир қисми фойдаланишга яроқсиз бўлиб қолган эди.

Текширув якуни совхоз дирекцияси мажлисида муҳокама қилинди. Минерал ўғитларни сақлаш ва ундан самарали фойдаланиш устидан назоратни бўшаштириб юборган агроном-энтомолог Бобоқул Ўроловга пул начёти солинди. Қурилиш бригадаси бошлиғи Т. Жумабоевга ҳайфсан эълон қилинди.

Шундан сўнг совхоз халқ контроли группаси раиси Аҳмад Қурбоновнинг ташаббуси билан барча бригадаларда, қурилиш-ремонт участкасида ва фермаларда муваққат постлар ташкил қилинди. Ишлаб чиқариш илғорлари ва мутахассислар пост аъзолигига сайланди. Бу билан назорат кўлами яна ҳам кенгайди.

Яқинда фермадаги муваққат пост аъзолари цех халқ контроли группаси билан ҳамкорликда ем-хашакдан фойдаланиш ва чорва молларини парваришлаш сифати билан танишдилар. Текширувда ем-хашакнинг бир қисми исроф бўлаётганлиги, етилган беда ўз вақтида ўриб олинмаётганлиги аниқланди. Камчиликларга йўл қўйган ферма мудири У. Айтеков ва озуқачилик бригадаси бошлиғи Т. Оллаёровга пул начёти ёзилди.

«Оққўрғон» совхози халқ контроли бош группасининг 25 аъзоси бор. Уларнинг 22 нафари коммунистдир. Группа раиси Аҳмад Қурбонов энг аввало шу коммунистлар билан бамаслаҳат иш юритаяпти, уларга таянаяпти. Яқинда раиснинг таклифи билан назоратчилар ғўза парвариши сифатини текширишга отландилар. Бу йил совхоз коллективи 12 минг 600 тонна «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилган. Кузда уйиладиган юксак хирмон бугунги кунда ғўзалар парвариши сифатига боғлиқ эканлигини раис яхши билади. Шу боисдан ҳам ҳар бир ниҳолни асраб-авайлашга пахтакорларни даъват этмоқда.

Раис техниканинг умрини узайтириш, ундан самарали фойдаланиш устида ҳам алоҳида қайғураяпти. Аҳмад Қурбонов инженер бўлганлиги учун ҳам техникани жон-дилидан севади. Ҳозир у совхозда техника хавфсизлиги бўйича инженердир. Айни пайтда халқ контроли группаси раиси сифатида ҳам катта жамоат ишларини олиб бораяпти. Ҳар соҳада активлиги учун ҳам коллектив ҳурматини қозонаяпти.

Б. ЙЎЛДОШЕВ,
Оққўрғон райони.

Текшириш лозим, контрол қилиб бориш зарур, ҳар бир текшириш амалий ёрдам келтириши даркор, иш манфаатларига хизмат қилиши лозим.

М. С. ГОРБАЧЕВ.

◆ Нариманов шаҳридаги насос станциялари ишлаб чиқариш бирлашмаси халқ контроли группаси аъзолари рейдлар давомида сифатга алоҳида эътибор бермоқдалар. Суратда: халқ контроли группаси аъзоларидан йиғувчи-слесарь Ю. Волков (чапдан) техника контроли бюроси бошлиғи Р. Ниёзова ва халқ контроли группаси раисининг ўринбосари В. Рубчак навбатдаги рейдда тайёр маҳсулотлар сифатини кўздан кечирмоқдалар.

А. Зуфаров фотоси.

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

Қоғоздаги гектарлар

Чорвачиликни ривожлантириш кўп жиҳатдан унинг озуқа базасига боғлиқ эканлигини Оққўрғон район қишлоқ хўжалиги бошқармаси раҳбарлари яхши билишади. Бу мавзуда гап очилса соатлаб лекция ўқиб беришади. Лекин амалда бедазорлар, маккажўхоризорлар ва бошқа озуқа экинлари экилган майдонларни кенгайтириш устида негадир дурустроқ бош қотиришмайди.

Назоратчилар яқинда 12 та хўжаликдаги озуқа экинзорларини бир-бир ўлчаб чиқишди. Шунда 9 та хўжаликда салкам 200 гектар бедазор кам чиқди. Ваҳоланки йўқ пайкаллар ҳам ҳисоботга қўшиб ёзилган эди.

Биргина «Оққўрғон» совхозида 67 гектар майдонга беда экилмай қолибди. «Партия XXII съезди», Куйбишев номли колхозларда ҳам бедазорлар учун ажратилган майдонларга бошқа хил экинлар экиб юборилди. Навоий номли колхоз ва Сегизбоев номли совхозда янги бедазорлар барпо этиш устида ўйлаб ҳам кўришмади. Лекин ҳисоботга эса 8—10 гектар янги бедазоримиз бор деб ёзиб юборишди.

Хўжаликларда силос учун маккажўхори экиш ҳам эътибордан четда қолмоқда. Бу йил маккажўхоризорлар майдони 18 процентга камайиб кетди. Бир йиллик ўтлар экиш эса ҳеч кимнинг эсига келмади. Озуқа тайёрлаш ишидаги аҳвол шундай бўлгандан кейин сут, гўшт етиштириш планлари бажарилармиди?!

Бекобод район қишлоқ хўжалик бошқармаси ҳамда бир қатор хўжаликларнинг раҳбарлари ҳам озуқа экинлари экиш планларининг бажарилишини тўла таъминламаяптилар. 5 та хўжалик текшириб кўрилганда планга нисбатан салкам 200 гектар кам беда экилганлиги маълум бўлди. Шу жумладан, биргина Колпакова номли совхозда бедазорлар 100 гектарга қисқариб кетди.

Бундай нохуш ҳоллар Чиноз райони хўжаликларида ҳам кўзга ташланмоқда. Райондаги 3 та хўжаликда бўлиб ўтган савол-жавоб пайтида раҳбарлар 267 гектарлик бедапоялар бор, дейишган эди. Лекин мавжуд бедапоялар ўлчаб чиқилганда планга нисбатан 56 гектар кам чиқди. Биргина «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозида 18 гектар бедазор ошириб кўрсатилган экан.

Озуқа экинлари майдонини кенгайтириш юзасидан белгиланган топшириқлар бажарилмаётганлиги учун область халқ контроли комитети мажлисида область қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғи Ф. Аппазов қаттиқ танқид қилинди. Унинг ўринбосари Д. Тойметовга ҳайфсан эълон қилинди. Шундай жазо Оққўрғон, Чиноз, Бекобод районлари қишлоқ хўжалик бошқармалари раҳбарларига ҳам берилди.

Ваъда билан иш битмайди

Тошкентдаги пластмасса буюмлари ва маиший химия заводи ишлаб чиқараётган маҳсулотлар хили йил сайин камайиб бораётганлиги кишини ташвишлантиради. Ўтган йили корхона 51 хил маҳсулот ишлаб чиқариши лозим эди. Аммо 40 хил кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш плани бажарилмай қолди. Шу йилнинг дастлабки кварталида ҳам 11 хил маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғи адо этилмади.

Завод бош инженери И. Я. Захаревич техника хизмати фаолиятига етарлича раҳбарлик қилолмаяпти. Технология режими бузилаётганлиги, ремонт ишлари чўзилиб кетаётганлиги учун ҳам ускуналар узоқ вақт беиш туриб қолмоқда. Ҳозирги пайтда мавжуд ишлаб чиқариш қувватларининг салкам 80 процентидан фойдаланиляпти холос.

«Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳам кенг истеъмол моллари тайёрлаш планларини муттасил бажармай келяпти. Шу йилнинг дастлабки кварталида бу соҳадаги план 95,3 процентда қолиб кетди. Турлар бўйича белгиланган топшириқлар ҳам ўлда-жўлда қолиб кетяпти.

Тайёрланган маҳсулотларнинг кўпгина қисми бракка чиқиб кетаяпти. Ўтган йили 10,3 минг сўмлик маҳсулот брак қилинган бўлса, бу йил рекламациялар сони яна ҳам ошиб бораяпти.

Тошкент шаҳар маҳаллий саноат бошқармаси ўз корхоналарида давлат планларининг бажарилишини таъминлаш устидан етарлича назорат ўрнатмаганлиги учун ҳам шундай камчиликлар содир бўлаяпти.

Кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришда оқсаётган корхоналар областимиз шаҳарларида ҳам оз эмас. Ғазалкент консерва заводи ўтган йили 1043 минг сўмлик товар маҳсулотини кам ишлаб чиқарди. Шу йилнинг дастлабки квартал плани эса 83,5 процентда қолиб кетди. Завод брак маҳсулот ишлаб чиқаргани, вагонларни беҳуда ушлаб тургани учун биринчи кварталда 48,5 минг сўмликдан кўпроқ жарима тўлади.

Область халқ контроли комитетида кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришда оқсаётган корхоналар раҳбарлари тегишли жазоларини олдилар. Тошкент пластмасса буюмлари ва маиший химия заводи директори Р. С. Балаянга ҳайфсан эълон қилиниб, бир ойлик маоши ҳамда пул начёти ёзилди. «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори Ю. Жабборова илгари жазоланганлиги ҳисобга олиниб, қаттиқ огоҳлантирилди. Бирлашмада йўл қўйилган камчиликларни зудлик билан тугатиш чоралари кўрилаяпти.

Фойда ўрнига зарар

Республика қурилиш министрлигига қарашли 6-трест қурилиш-монтаж ишлари планини муттасил бажармай келаяпти. Трест раҳбарлари куч ва материалларни маълум объектларга жамлаш, тугалланмаган қурилишлар сонини қисқартириш юзасидан конкрет чоралар кўрмаяптилар. Шунинг учун ҳам барча участкаларда фойда ўрнига зарар кўрилаяпти. 127-кўчма механизациялашган колонна бу соҳада «рекорд» қўйяпти. Колонна раҳбарлари камчиликларни хаспўшлаш мақсадида қўшиб ёзишларга, кўзбўямачиликка ўтиб олишмоқда. «Ташпиво» объектини кенгайтиришда улар бажарилмаган 1430 сўмлик ишни бажарилди, деб ҳисоботга тиркаб юборишди. Қозонхона, 48 квартирали турар-жой қурилишида ҳам мана шундай кўзбўямачиликлар содир бўлди.

109-кўчма механизациялашган колоннада ҳам қурилиш-монтаж ишлари планлари муттасил барбод бўляпти. Шу боисдан ҳам ўтган йили колонна 74 минг сўмлик зарар кўрди. 163-кўчма механизациялашган колоннада ҳам ишлар ўнгланмаяпти. Технология бузилганлиги учун ҳам бу ерда кўпгина чала жойларни қайта тузатишга тўғри келаяпти. Бунинг учун қисқа вақт ичида 4,1 минг сўмлик маблағ сарфланди. Айни пайтда колоннада штат интизоми ҳам қўпол равишда бузилмоқда.

Область халқ контроли комитетининг навбатдаги мажлисида 6-трест ва унинг бўлинмаларидаги аҳвол қаттиқ муҳокама қилинди. Йўл қўйилаётган камчиликлар трест бошқарувчиси вазифасини бажарувчи Ю. В. Уваровга кўрсатилди. Кўзбўямачилик қилиб планни бажаришга интилаётган, маблағларни совураётган 127-кўчма механизациялашган колонна бошлиғи И. Б. Санамьян, 109-кўчма механизациялашган колонна бошлиғи С. Алиев, 163-кўчма механизациялашган колонна бошлиғи Э. Умеровга ҳайфсан эълон қилинди ва уларнинг бир ойлик маошлари ҳажмида пул начети ёзилди.

ДАВЛАТ МУЛКИ—ДАХЛСИЗ

ТЕХНИКАНИ УЙЛАРИДАН ТОПДИК

Марказий ремонт устахонаси ва автогараж бўйлаб ўтказилган рейдларнинг бирида техника воситаларининг каттагина қисми бевосита механизаторларнинг уйларида сақланаётганлигини пайқаб қолдик. Шундан сўнг пухта ҳозирлик кўриб гаражда «тунамайдиган» тракторлар изига тушдик.

Ҳақиқатдан ҳам механизаторларнинг уйларида бўлганимизда эшик олдида ва ичкарида турли хил техника воситалари, деталлар ва қисмлар сақланаётганлигининг шоҳиди бўлдик. Кечқурунлари ҳайдовчилар прицепли тракторлардан ўз мақсадларида фойдаланишар экан. Сарф бўлган ёнилғи ва эҳтиёт қисмлари эса совхоз ҳисобига эди.

Уйда техника ва эҳтиёт қисмларни сақлаётган механизаторлардан Э. Баҳромов, С. Сайдилов, К. Сафаров, Р. Исабоев бош группа йиғилишида қаттиқ муҳокама қилинди. Улар бўш пайтларида совхоз техникасидан шахсий манфаатлари йўлида фойдаланаётганликларининг тан олдилар. Шундан кейин барча турдаги техника воситалари совхоз автогаражида сақланадиган бўлди. Улар иши устидан пухта назорат ўрнатилди. Эҳтиёт қисмларни талон-тарож қилаётган ўзбошимчаларга нисбатан тегишли чоралар кўрилди.

Техникани назоратга олганлигимиз бежиз эмас. Совхозда ҳамма иш техника ёрдамида бажарилади. Хўжалигимиз сабзавот ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришга ихтисослашган. Техникадан қанчалик самарали фойдалансак етиштирилаётган маҳсулот таннархи шунчалик арзонлашади. Бу йил назоратчилар турлар бўйича экин экиш планлари қандай бажарилаётганлиги устидан кўз-қулоқ бўлиб келдилар. Сир эмас, илгарилари фақат тарози босадиган икки-уч хил маҳсулот етиштирилардик холос. Бу йилдан бошлаб резаворлар экишга ҳам эътиборни кучайтирдик. Ўтган давр мобайнида шаҳарликлар дастурхонига 12 тоннадан зиёд сервитамин резаворлар етказиб бердик.

Деҳқонларимиз давлатга карам, картошка топширишни ҳам анча барвақт бошлашди. Ҳозир бу соҳадаги планни бажариш арафасида турибмиз. Умуман группа аъзолари эртаги экинларни ўз вақтида йиғиштириб олиш ва янгилигича истеъмолчиларга етказиб бериш чораларини кўрмоқдалар.

Совхоз ишлаб чиқаришининг барча участкаларида 15 та цех халқ контроли группаси ишлаб турибди. Уларга бирлашган назоратчиларнинг ҳар бири аниқ топшириққа эга. М. Эшонов, А. Айтубоев, Ж. Солихова С. Орипов каби жонкуяр назоратчилар рейд ва текширувларнинг жонли ва мазмунли бўлишига катта ҳисса қўшмоқдалар. Улар аниқланган камчиликларни тугатишга ёрдам берувчи кўпгина фойдали таклифларни ўртага ташламоқдалар.

Коллективимиз беш йилликнинг сўнгги йилида юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқда. Бу йил эл дастурхонига 900 тонна картошка, 9100 тонна сабзавот, 610 тонна сут, 52 тонна гўшт ва бошқа хил ноз-неъматлар етказиб беришга аҳд қилганмиз. Шу кунгача давлатга гўшт топшириш йиллик ва тухум топшириш ярим йиллик планлари муваффақиятли бажарилди.

Х. ТОЛИПБОЕВ,
Тошкент районидаги «Тошкент» совхози халқ контроли группасининг раиси.

ИНТИЗОМСИЗЛАРГА ШАФҚАТ ЙЎҚ!

ТУШЛИККА ШОШИЛИБ

Прожекторчилар тушликка шошилиб чиқиб кетаётган слесарь П. Магамедовни дарвоза олдида тўхтатишди.

— Ҳали 20 минут борку, қаёққа шошиляпсиз?

— Кўчага чиқиб бир стакан... сув ичиб келмоқчи эдим.

П. Магамедовнинг орқасидан яна икки-уч ишчи келаётган эди. Прожекторчилар уларни ҳам тўхтатишиб дарров акт тузишди. Ўша куни 21-цехнинг ўн нафарга яқин ишчиси белгиланганидан 15—20 минут илгари тушликка чиқиб кетганлиги маълум бўлди.

Бу ҳол муҳокамасиз қолмади. «Узбексельмаш» бирлашмаси дирекцияси буйруғи билан П. Магамедов, А. Қаршибоев, В. Козирев ва бошқалар ойлик мукофотнинг 20 процентидан маҳрум қилинди. Цехларда интизом устидан назоратни бўшаштириб юборган мастерлар О. Эрниёзов, С. Имомқулов ва Ш. Сиддиқовларга ҳайфсан эълон қилинди.

Завод назоратчилари ва прожекторчилари ҳозир иш вақтининг беҳуда йўқотилишига қарши кескин кураш очганлар. Интизомсизлар қилмишларига яраша ойлик мукофотнинг 50 процентигача маҳрум бўлмоқдалар. Назорат кучайиши билан тартибузарлар сони кейинги пайтда сезиларли даражада қисқарди. Ҳозир ҳар бир цехда оператив отрядлар тузилган. Отряд аъзолари жараёнларнинг ўз вақтида пухта бажарилиши устидан назорат қилиб турибдилар. Шу боисдан ҳам ишга тобора барака киряпти. Барча участкаларда смена топшириқлари ортиғи билан адо этиляпти. **А. ҒУЛОМОВ.**

ФОТО-АЙБНОМА

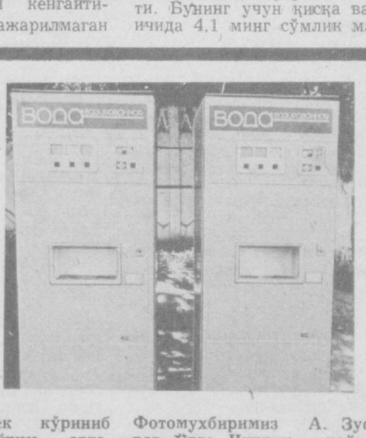

◆ Ўлкамизда жазирама ёз бошланяпти. Бундан буён киши чанқоқни босиш учун ўзини салқин ичимликларга ураверади. Газ-сув автоматлари шундай дамларда кўзингизга тўтиёдек кўриниб кетади. Лекин айрим автоматларнинг олдига келасиз-у, кўриб ҳафсалангиз пир бўлади. У ишламаётган ёки стакани йўқ бўлади. Фотомухбиримиз А. Зуфаров Ўрта Чирчиқ районини айланиб, шундай савлатга қўйилган бузуқ автоматларни фотообъективга тушириб қайтди.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ЎЗ ҲОЛИГА ТАШЛАБ ҚЎЙИЛГАЧ»

Газетанинг 3 апрель сонида юқоридаги сарлавҳа остида эълон қилинган рейд материалда давлат машиналаридан шахсий манфаатлари йўлида фойдаланаётган айрим ҳайдовчилар танқид остига олинган эдилар. Улар орасида «Ёш куч» кўнгилли спорт жамиятининг автобус шофёри Б. Сайдаҳмедов ҳам бор эди.

Спорт жамияти область Совети раисининг биринчи ўринбосари С. Юсупов йўллаган жавоб хатида Б. Сайдаҳмедовнинг қилмишлари коллектив ўртасида қаттиқ муҳокама қилинганлиги ва у вазифасидан четлатилганлиги маълум қилинади. Жамиятга қарашли автотранспорт воситалари иши устидан назоратни бўшаштириб юборган гараж мудири А. Ниёзовга ҳайфсан берилган.

Рейд материалига Пискент район Совети ижроия комитети раиси М. Ҳалиловдан ҳам жавоб олдик. Унда маълум қилинишича, рейд материали «Партия XXVI съезди» совхози автотранспорт ходимлари ўртасида муҳокама қилинган. Совхоз транспортидан шахсий манфаати йўлида фойдаланган ҳайдовчилардан Т. Умаров ва Р. Шодмонқуловга ҳайфсан берилган. Давлатга келтирилган зарар эса улардан ундириб олинган. Транспорт воситалари ва ҳайдовчилар иши устидан назоратни бўшаштириб юборган автотранспорт парки мудири И. Алиев ва механик М. Турдиев қаттиқ огоҳлантирилди.

ТАҲЛИЛ ВА ТАКЛИФ

ЭКРАН ҚАНИ?

Колхоз халқ контроли группаси раиси Омонгелди Анорбеков ўтган давр ичида бажарган ишлар ҳақида батафсил сўзлаб берди. Ишнинг бориши ёмон эмас. Ўтган йили давлатга сабзавот, ғалла, узум, каноп сотиш планлари ортиғи билан адо этилди. Ҳозирги кунда ҳам барча бригадаларда эртаги экинларни тезроқ етилтириш, гўшт ва сут тайёрлаш юзасидан қизғин мусобақа кетаяпти. Меҳнат интизомини мустаҳкамлашда, иш сифати ва самарадорлигини оширишда назоратчилар катта ҳисса қўшмоқдалар.

Колхозда битта бош группа, 16 та цех группаси ва 4 та пост ишлаб турибди. Уларга 61 жамоатчи бирлашган. Назоратчиларнинг ярмидан кўпроғи коммунист ва комсомолдир.

Ўтган давр мобайнида группа аъзолари халқ хўжалигининг турли соҳалари бўйлаб 31 та рейд ва текширув ўтказдилар. Текширувларда мутахассислар ҳам актив қатнашдилар. Кўпгина рейд якунлари колхоз правленияси ва партия комитетининг кенгайтирилган мажлисида кўриб чиқилди. Камчиликларга йўл қўйган 15 кишига 1200 сўм миқдорда пул начёти ёзилди.

Назоратчилар ишини чуқурроқ таҳлил қилсак улар фаолиятида ҳали ҳам активлик ва жанговарлик етишмаётганга ўхшайди. Ер ва сувдан, техника ва ёнилғидан фойдаланишда бир қатор камчиликлар бор. Назоратнинг бўшлиги учун ҳам ўтган йили давлатга картошка, мева, пилла сотиш планлари бажарилмай қолди. Айниқса, 1-, 3-, 6-, 8-бригадаларда тузилган цех группалари ва постлар суст ишлашмоқда.

Халқ контроли бош группаси рейд ва текширувлар ошкоралигини таъминлаш чораларини кўрмаяпти. Шу пайтгача колхозда халқ контроли экрани ташкил этилмаган. Текширувлар бўлади, аммо уларнинг натижасини колхозчилар билмай қолишади.

Колхоз партия комитети ва бош группа назоратчилар маҳоратини ошириш, уларни ўқитиш, илғор тажрибаларни оммалаштириш ишларига ҳам етарлича эътибор бермаяптилар. Кейинги пайтда назоратчилар учун қачон семинар уюштирилганлигини ҳеч ким эслай олмайди. Колхоз партия комитети назоратчилар фаолиятини таҳлил қилиб уларга зарур амалий ёрдам кўрсатиши керак.

А. ТОШМЕТОВ,
Бўстонлиқ районидаги «Қизил ту» колхози.

ҚАЕРДАСИЗ, НАЗОРАТЧИЛАР?

ҚЎЛГА ИЛИНСА БАС...

Совхоз устахонасида моторчи бўлиб ишлайдиган М. Маҳкамов уйига ҳеч бўш қайтмайди. Қўлига нима илинса қўлтиқлаб кетади. Устахона қоровули яхши одам-да, деб қўяди у ўзича, гугурт қутичасидек иссиққина хонасига кириб олиб хуррак отгани отган. Эҳтиёт қисмларни қўлтиққа уриб кетаётганларга қиё ҳам боқмайди.

Қўли эгри кишиларга қоровулнинг беғамлиги жуда ҳам хуш ёқади. Билса ҳазил, билмаса чин деб улар куппа-кундуз куни юриб турган тракторларни «шилиб», агрегатларни қисмларга ажратиб уйга ташиб кетишади.

Кечагида М. Маҳкамов ҳисоб-китоб қилиб қараса фақат сув насосининг ўзидан учтасини йиғишга етадиган эҳтиёт қисмларини жамлаб қўйибди. Чўлда насос қидириб юрганлар оз дейсизми. Мана энди йиғилган насосларни битталаб сотаверса бўлади.

Чиллаки чиллакини кўриб чумак уради, деганларидек ҳозир бошқа ишчиларнинг ҳовлиси ҳам устахона филиалига айланиб қолган. Ичкинчи бўлимда истиқомат қилувчи У. Ўрозалиев 14 та тележканинг бортини баланд қилиб тахлаб қўйибди. Нарироқда эса терим машинасининг бункери кўзга ташланади. Трактор баллонлари, синхронли генераторлар, яна аллақандай эҳтиёт қисмлари ҳам шу ерда уйилиб ётипти.

Тракторчи Э. Аҳмедов ҳам эҳтиёт қисмлари йиғишда қўшнисидан қолишмаяпти. Ҳовлисида ғилдиракларидан тортиб бороналаргача бор. Ҳали бирор кун ҳам ишламаган янги комбайнларнинг қисмларини ҳам шу ҳовлидан топасиз. Унинг дўсти А. Тўхтаев эса кардан ўқлари, ғўзапоя ўрадиган мосламалар, тракторнинг капотлари, «Нива» комбайнининг пичоқларини тўплабди. Бу нарсалар ўзига керакми, йўқми билмайди. Қўни-қўшнилар техника қисмларини йиғишга тушганларини кўриб, у ҳам жим ўтирмади. Қўлига илинган нарсани ҳовлисига ташиб келаверди.

Совхоздаги 232 та хонадоннинг ҳаммасини эринмай айланиб чиқдик. Биров прицеп бортидан девор ясабди, яна биров терим машинасининг бункеридан товуқхона ҳосил қилибди. Трактор рамалари эса кўприк вазифасини ўтаяпти. Устахонада йўқолган эҳтиёт қисмларининг ҳаммаси одамларнинг уйида. Улар қайта йиғилса борми, Бекобод районидаги «Ленинград» совхози парки машина ва тракторларга тўлиб кетади.

Техникани талон-тарож қилаётганларни совхоз бош инженери Ш. Тамаридзе ҳам, ён-атрофда мудраб юрган назоратчилар ҳам яхши билишади. Билишади-ю, негадир улар ҳам устахона қоровулидек ўзларини панага олишади.

Ж. НОСИРОВ.

№ 4 (13)

Бўлимни Тошкент область Давлат автомобиль инспекциясининг бошлиғи М. АҲМЕДОВ раислигидаги жамоатчилик Совети олиб боради.

◆ НОСОЗ АВТОТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИ

◆ АЛКОГОЛЬ — ХАТАРЛИ ЙЎЛДОШ

◆ ХИЗМАТНИНГ ЯНГИ ТУРИ

◆ МУТАХАССИС НОМИГА ЯРАША БЎЛСИН

АВТОБУСЛАРНИНГ ҲОЛИГА ВОЙ...

ДАВЛАТ автомобиль инспекцияси ходимлари томонидан ҳар йили техника кўригини ўтказиш халқ хўжалиги транспортининг техникавий тайёрлигини оширишда муҳим тадбир бўлиш билан бирга, кўча ҳаракати ҳавфсизлигини таъминлашга ҳам салмоқли ҳисса қўшади. Бу йилги техника кўриги областимиздаги айрим автохўжаликларнинг хусусан, қатор автобус-таксомотор паркларининг раҳбарлари ўз вазифасига масъулиятсизларча муносабатда бўлаётганини кўрсатмоқда. Оққўрғон ва Паркент автобус-таксомотор парклари ана шулар жумласидандир.

Оққўрғон автобус-таксомотор паркининг (директори Э. Назаров) ихтиёрида 151 та автомашина бор. Кўрикда назоратдан ўтказилган 146 та машинадан 78 таси ёки 53 процента техник жиҳатдан носоз эканлиги аниқланди. Бу эса ўтган йилги носозлик кўрсаткичидан ҳам анча юқори эди.

Носозликлар хилма-хил: 22 та автомобиль фойдаланиш мумкин бўлмаган шиналар билан ишлатиляпти, 17 тасининг тормози ярамайди, 16 тасида рул бошқарувида, 18 автомобилда эса ёритгич-сигнал приборларида нуқсон бор. 23 та машинанинг карбюратори носозлиги туфайли заҳарли газ чиқиш даражаси нормадагидан анча ортиқ. Булардан ташқари, 50 та автобуснинг ташқи кўриниши ҳароб бўлиб кетган, 50 та автобуснинг эса салонлари ремонтга муҳтож. Яна, 9 та автомобиль носоз спидометр билан ишлатилмоқда, 24 та машинага эса қўшимча ёнилғи баклари ўрнатилган. Биронта ҳам автобус йўлда узоқ муддат тўхтаб турганда ишлатиладиган таянч ва иккинчи ўт ўчиргич билан комплектланмаган, 32 та автобусда авария ҳолатида тўхтаб турганлигини билдирадиган сигнал ишламайди.

Буларни кўриб ва ёзаётиб ҳайрон бўласан киши: бу автохўжаликда автобусларнинг ҳар куни йўлга чиқиб ишлаётганига, йўловчиларни манзилларга элтаётганига ишонгинг келмайди. Бироқ, ишонмай иложинг йўқ. Фактдан кўз юмиб бўлмайди: ҳа, бу автобуслар шундай аҳволда йўлга чиқариляпти. Бунга йўл қўяётган раҳбарларнинг ҳафсаласи-ю, масъулиятига балли!

Паркент автобус-таксомотор паркида (директори А. Давидьян) аҳвол бундан баттар бўлса баттарки, яхши эмас. Бу ерда техника кўригидан ўтказилган 161 та автомобилнинг 78 таси ёки 48 процентида техник носозликлар мавжуд эди. Бу ҳам ўтган йилги носозлик кўрсаткичидан анча юқори. 20 та машинанинг рул бошқаруви ишдан чиққан, 15 тасида ёритгич ускуналари, 5 та машинада тормоз системаси ярамайди, 16 та машинада спидометр ишламайди. 32 та автобуснинг двигателидан чиқаётган заҳарли газ нормадан ортиқ даражада.

Қизиғи шундаки, бу автобусларнинг ҳаммаси областимиз кўча ва йўлларида юрибди, ишлатилаяпти, йўловчи ташияпти. Носоз тормоз системаси йўлда истаган бахтсиз ҳодиса-фалокат рўй беришига сабаб бўлишини, ишламайдиган спидометр машинадан шахсий манфаат йўлида истаганча фойдаланишга яшил йўл очиб беришини, регулировка қилинмаган карбюратордан чиқаётган заҳарли газ атрофдаги барча одамларнинг соғлигига баравар зарар етказишини бу икки автохўжалик раҳбарлари билишмайди дейсизми? Йўқ, жуда яхши билишади. Юқорида кўрсатилган бошқа камчиликлар ҳам шунчаки камчилик эмас, балки жиддий нуқсонлар эканини улар яхши биладилар. Фақат, ўз вазифасига жуда совуққон, ўта масъулиятсиз муносабатда бўлишга улар ўрганиб, кўникиб қолишганга ўхшайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва XIX пленумларида эса раҳбарликнинг бундай усулига узил-кесил чек қўйиш қайта-қайта таъкидланди. Область пассажирлар ташиш автомобиль тресги, қолаверса республика Автомобиль транспорти министрлигидаги мутасадди ўртоқлар бу ҳақда жиддийроқ ўйлаб кўриб, автомобилларнинг техник созлигини юқоридагича аянчли аҳволдан қутқариш учун зарур чоралар кўришлари керак.

Р. ТОИРОВ,
область Давлат автомобиль инспекцияси техника назорати бўлинмаси бошлиғининг ўринбосари, милиция катта лейтенанти.

ЎЗБЕКИСТОН ССР АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ МИНИСТРЛИГИ ДИҚҚАТИГА!

ОБЛАСТЬ пассажирлар ташиш автомобиль трестига қарашли автобус-таксомотор паркларининг ҳайдовчилари томонидан содир этилаётган йўл-транспорт ҳодисалари камайиш ўрнига кўпайиб бормоқда. Масалан, ўтган йилнинг дастлабки тўрт ойи мобайнида жами 12 авария рўй берди, уларда 17 киши жароҳатланиб, ўлганлар йўқ эди. Шу йилнинг ўтган тўрт ойида эса авариялар сони 24 тага (200 процент) етди, оқибатда 21 киши жароҳатланди ва 6 киши ҳаётдан кўз юмди.

ИНЖЕНЕРЛАР ИМТИҲОНДАН ЎТОЛМАДИ

Бу рақамлар ГАИ ходимлари учун ҳам, трест ва министрлик раҳбарлари учун ҳам жиддий ташвиш туғдириши керак. Бундай кўнгилсиз ҳодисаларнинг олдини олиш, шофёрлар билимини синаб кўриш мақсадида область Давлат автомобиль инспекцияси томонидан барча автобус-таксомотор паркларининг ҳайдовчилари қайта аттестациядан ўтказиляпти. Бу тадбир 1 июлгача олиб борилади.

Аттестацияга фақат ҳайдовчилар эмас, балки бевосита ҳаракат хавфсизлигига жавобгар бўлган масъул раҳбар кишилар ҳам жалб этилмоқда. Афсуски, уларнинг айримлари область ГАИсида имтиҳондан ўтолмадилар. Келес автобус-таксомотор паркининг ҳаракат хавфсизлиги бўйича катта инженери Жўра Хўжаев, Бўстонлиқ автобус-таксомотор парки ҳаракат хавфсизлиги катта инженери Ҳусниддин Йўлчиев, область автобус парки ҳаракат хавфсизлиги бўлимининг бошлиғи Зиёдулла Маҳмудовлар имтиҳондан «йиқилишди». Ҳолбуки, бу ўртоқлар хизмат вазифаларига кўра кўча ҳаракати қоидаларини мукаммал билишлари тақозо этилади.

Бевосита ҳаракат хавфсизлигига жавобгар раҳбар одамларнинг билими шу бўлгач, улар ишлаётган автохўжаликларда йўл-транспорт ҳодисаларининг камайишига умид қилиб бўладими?

Автохўжаликларда профилактика ишларини кучайтириш мақсадида областимиздаги барча 300 автохўжаликка 300 автоинспектор бириктиб қўйилди. Ҳар бир ГАИ ходими ўзига бириктилган автохўжаликдаги ҳаракат хавфсизлиги аҳволига жавобгардир. Бу, албатта, автохўжаликлар маъмуриятининг жавобгарлик ҳиссини, масъулиятини зарра ча пасайтирмайди.

Т. АЛИМБЕКОВ,
область Давлат автомобиль инспекцияси регистрация-имтиҳон бўлинмасининг бошлиғи, милиция капитани.

ИЧКИЛИКБОЗЛИК — ЖАМИЯТИМИЗГА ЁТ ИЛЛАТ

ҲАЙРОНМИЗ!

ҲАЁТИМИЗНИ шифокорларсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Уларнинг кўпчилиги ўз касбига садоқат, вазифасига муҳаббат билан муносабатда бўлиб, беморлар дардига даво бахш этмоқда. Бироқ, ана шундай ажойиб шифокорлар орасида қандайдир майда манфаатлар эвазига оқни қора, қорани оқ дейдиганлари ҳам учраб туради. Аниқроғи, яқинда Ўрта Чирчиқ районида битта шунақаси учради.

Г 49—91 ТШ номерли ВАЗ-2103 машинасининг «оёқ олиши» шубҳали эди, у тўхтатилди. Машина соҳиби — ҳайдовчи Абдураҳмон Қаюмовнинг оғзидан «гуп-гуп» арақ ҳиди келяпти. Бироқ у пинагини бузмади, ҳозир правамни олиб қўйишади-ку, деб заррача ташвишланмади. Область матлубот жамиятининг Ўрта Чирчиқ районлараро базасида вахтёр (қоровул) бўлиб ишлайдиган Қаюмовнинг хотиржамлиги боиси кейинроқ равшан бўлди.

Ҳайдовчини қоида бўйича район касалхонасига олиб боришди: мастлигини медицина экспертизасида тасдиқлатиш керак. Бироқ... унинг, яъни нафақат оғзидан, бутун вужудидан арақ ҳиди келиб турган, гап-сўзлари ҳам мастлигини кўрсатиб турган бу одамнинг мастлиги исботланмади — навбатчи врач Танзила Илёсова «А. Қаюмов хушёр, спиртли ичимлик ичмаган» деган хулоса ёзиб берди. Ҳайдовчи ҳамон хотиржам, автоинспектор эса ҳайратдан лол қолган эди.

Нима қилиш керак? Ахир бу, врач учун хизмат вазифасини суиистеъмол қилиш, автоинспекторга нисбатан эса ҳақорат-ку!

Район прокуроридан йўлланма олиб А. Қаюмовни Пискент район касалхонасига олиб боришди. Врач Йўлдош Қўчқоровнинг кўригидан ўтгач, ҳайдовчининг айни ўша пайтдаги ҳақиқий қиёфаси ҳужжатда акс этди — у «ўрта даража маст».

Ҳайронмиз!.. Қизиқ. Т. Илёсова адашган ёки малакаси етмаган деб бўлмайди. Унда унинг бу қилиғи нима билан изоҳланар экан?

С. САЙДАЛИЕВ,
область Давлат автомобиль инспекцияси дивизион командири, милиция капитани.

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК!

ҚУЛАЙЛИК

ШАХСИЙ автомобиль сотиб олган одамнинг дастлабки ташвишларидан бири — машинани Давлат автомобиль инспекциясининг рўйхатидан ўтказиб, техник паспорт ва давлат номерини олиш. Бу жараён бир-икки кун ортиқча вақтни олар эди.

Ҳа, областимиз аҳолиси учун бу ўтмиш бўлиб қолди. Яқинда аҳолига қулайлик яратиш мақсадида область ГАИси томонидан янгилик жорий этилди: Олмалиқдаги «ВАЗ» автомагазини ҳузурида регистрация пункти ишга туширилди.

Эндиликда харидорлар кассага пул тўлаб, машинани дарвозадан олиб чиқиши билан регистрация пунктида рўйхатдан ўтказиб, давлат номерини тақиб, техник паспортни чўнтакка солиб кетишяпти. Регистрация пункти хизматчиси, милиция лейтенанти Умар Шамсиев бу ишларни тез ва соз бажариб, янги машина соҳибларининг қувончига-қувонч қўшмоқда.

Х. АЛИМОВ.

САНЪАТИ ЭЛГА МАНЗУР

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТИ ОБИДЖОН ТОШКЕНБОЕВ 70 ЁШДА

ДОР ўйинлари ва қизиқчилик узоқ йиллардан бери халқимизнинг қон-қонига сингиб кетган санъат турларидан ҳисобланади. Ўзининг ажойиб истеъдоди билан бу санъатни эъзозлаб, унинг бойиши ва равнақ топиши йўлида самарали ижод қилаётганлар орасида Обиджон Тошкенбоевнинг ҳам муносиб ўрни бор.

...Обиджон Тошкенбоев халқимизнинг машҳур дорбози, Ўзбекистон ССР ва РСФСР халқ артисти Тошкенбой Эгамбердиев оиласида туғилиб, вояга етди. У 10 ёшидаёқ акробатика ва ҳаво гимнастикаси билан шуғулланди. Сал кейин халқ сайиллари ва байрамларида цирк ва бозор майдонларида отаси ҳамда акалари — Қодиржон ва Шокиржонлар ёрдамида дор ўйинларини ўрганди. Шу тариқа у отаси раҳбарлик қилган «Дорбозлар» миллий аттракционида ўз маҳоратини ошириб борди. Мамлакатимиздаги миллий цирк коллективлари орасида тўнғичи ҳисобланган бу аттракцион бепоён Ватанимизнинг кўпгина шаҳарларида ўзининг гастроль томошаларини ўтказиб, цирк санъати ихлосмандларининг меҳри-муҳаббатини қозонди.

1950 йилдан Обиджон Тошкенбоев «Ўзбек дорбозлари» аттракционига етакчилик қила бошлади. Унинг раҳбарлигида ижодкорлар халқ санъати анъаналарини зўр муваффақият билан давом эттирдилар, шу билан бирга мураккаб ва жозибали трюк-ҳаракатларни ўзлаштириб, ўз репертуарларини бойитдилар. Ўзбек дорбозларининг санъатидан мамлакатимизнинггина эмас, балки Польша, Чехословакия, Бразилия, Перу, Эквадор, Аргентина, Уругвай, Колумбия каби хорижий мамлакатларнинг томошабинлари ҳам баҳраманд бўлдилар.

Обиджон Тошкенбоев фақат дор ўйинлари билан чегараланиб қолмади. 1962 йилдан у Ўзбекистон ССР халқ артисти Акром Юсупов билан биргаликда қизиқчи-дорбоз ва масхарабоз сифатида ҳам ажойиб томошалар кўрсатди.

1972 йилдан бошлаб Обиджон Тошкенбоев Тошкент Давлат циркининг бадиий раҳбари сифатида республикамизда цирк санъати ривожланиши ва унинг оммавийлашиши йўлида самарали меҳнат қилиб келмоқда. Эндиликда у кўпгина истеъдодли цирк артистларининг меҳрибон устози ҳисобланади. Обиджон ака тарбиялаб — вояга етказган 30 дан зиёд санъаткорлар орасида эндиликда Ўзбекистон ССР халқ артисти, республикада хизмат кўрсатган артистлар, СССР спорт мастерлари, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари борлиги диққатга сазовордир.

Куни кеча Тошкент Давлат циркида Ўзбекистон ССР халқ артисти Обиджон Тошкенбоевнинг 70 ёшга тўлиши ва ижодий фаолиятининг 60 йиллигига бағишланган тантанали кеча бўлиб ўтди. Унда республикамизнинг таниқли санъат усталари Обиджон Тошкенбоевнинг ўзбек совет цирк санъати тараққиётига қўшган улкан ҳиссасини мамнуният билан қайд этдилар, атоқли санъаткорга энг эзгу ниятлар билдирдилар. Ўзининг ажойиб санъати билан халқимиз қалбидан мустаҳкам жой олган санъаткорни биз ҳам чин юракдан қутлаймиз.

Р. ҒАНИЕВ.

ТЕАТРЛАРНИНГ ЁЗГИ ГАСТРОЛЛАРИ

МАРОҚЛИ УЧРАШУВЛАР

● БУГУН И. Охунбобоев номидаги Андижон область музикали драма ва комедия театрининг республикамиз пойтахтидаги гастроллари ниҳоясига етади. Андижонлик санъат усталари ўн кун давомида ўз репертуарларидаги В. Шекспирнинг «Отелло», «Қирол Лир», «Ричард III», Шуҳратнинг «Она қизим», Соҳиб Жамолнинг «Гули сиёҳ», М. Бобоевнинг «Онаизор» асарларини намойиш этиб, томошабинлар олқишига сазовор бўлдилар.

Пойтахтимиз меҳмонлари Ҳамза номидаги театр биносида спектакллар кўрсатиш билан бир қаторда областимизнинг Калинин ва Тошкент районларида меҳнаткашлар билан учрашдилар, улар ҳузурида ўз санъатларини намойиш қилдилар.

● ҲАМЗА НОМИДАГИ Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театрининг Фарғона водийси бўйлаб ижодий сафари қизғин давом этмоқда. Отахон театр коллективи бир неча кун давомида Наманган шаҳар А. С. Пушкин номидаги истироҳат боғида ҳамда область музикали драма ва комедия театри биносида бир қатор спектакллар кўрсатдилар. Улар айни кунларда Андижон область филармониясининг ёзги биносида ўзларининг энг яхши саҳна асарларини намойиш этмоқдалар.

● ПОЙТАХТИМИЗДА В. Маяковский номидаги Душанбе давлат рус драма театрининг гастроллари давом этмоқда. Тожикистонлик саҳна санъати усталари М. Горький номли театр биносида драматург Р. Ҳодизоданинг «Бахт нима?», Ж. Б. Мольернинг «Тартюф», Лопе де Веганинг «Нодон аёл», Н. Гоголнинг «Уйланиш», В. Маяковскийнинг «Феерия комедияси», В. Шукшиннинг «Характерлар», Ю. Бондаревнинг «Танлаш» каби асарларини зўр муваффақият билан намойиш қилдилар.

Қардош республика санъаткорлари 1 июндан 16 июнга қадар Тошкент давлат оперетта театри биносида томошаларини давом эттирадилар.

● ДУШАНБЕ шаҳрида эса М. Горький номидаги Тошкент давлат академик рус драма театрининг ижодий сафари тугади. Санъат усталари ўз репертуарларидаги энг яхши саҳна асарларини томошабинларга туҳфа қилиш билан бирга ишлаб чиқариш корхоналари, колхоз ва совхоз меҳнаткашлари ҳузурида меҳмон бўлдилар.

Куни кеча театр коллективи Уфа шаҳрига отланди. Санъаткорлар бу ерда ўз гастролларини ўтказадилар.

Ў. МИРЗАЁРОВ.

СУРАТДА: В. Маяковский номидаги Душанбе давлат рус драма театрининг ижодий коллективи намойиш этаётган Лопе де Веганинг «Нодон аёл» комедиясидан бир саҳна.

В. Молгачев фотоси.

РЎЗА—ЗАРАРЛИ ОДАТ

ПУШАЙМОН БЎЛИБ ЮРМАНГ

Ўтган йил ёз бошларида область касалхонасига қишлоқ районларининг биридан 68 ёшли Н. исмли бемор оғир аҳволда олиб келинди. Тажрибали мутахассис врачлар касаллик тарихини синчиклаб ўрганиб чиқишгач, бу отахонда сурункали ошқозон яллиғланиши касаллиги хуруж қилганини аниқлашди. Бемор жуда ҳолсизланиб қолган, юрак фаолияти сусайган, қон босими ҳам пасайиб кетган эди.

Отахон бироз ўзини яхши ҳис эта бошлагач очиғига кўчди. Маълум бўлишича, бу киши қишлоқдаги «табаррук» мулланинг ташвиқоти билан рўза тутиб, «савоб олиш»га аҳд қилган. Илгари жиддий хасталикка чалинмаганлиги туфайли отахон бир неча кун давомида ўзини овқат емаслик ва сув ичмасликдан тия олган. Бироқ бирор ҳафтадан сўнг у ўзини ёмон ҳис қила бошлаган. Шунга қарамай бемор дастлаб врачга мурожаат қилмаган. Рўза тута бошлагандан 15 кун ўтгач эса у оғир аҳволга тушиб қолгач, область касалхонасига келтирилган.

Отахоннинг саломатлиги учун врачлар анча вақт қаттиқ кураш олиб бордилар. Замонавий даволаш усулларини қўлланиш, дори-дармонлар беморни оёққа турғазди. Лекин у ҳали батамом соғайиб кетмаган эди. Отахонни рўза тутишдан аввалги ҳолатга келтириш учун яна бир неча ой парвариш қилишга тўғри келди.

Афсуски, диний ақидалар, эски расм-русумларга ҳали ҳам амал қилиб, рўза тутадиган, ўз соғлиғига жиддий путур етказадиган кишилар учраб турибди. Улар тушуниб ёки тушунмай фақат соғлиқларини эмас, ҳатто ҳаётларини ҳам хавф остига қўймоқдалар.

Рўза саломатликка мутлақо зид бўлган нарсадир. Маълумки, рўза тутган киши ёз пайтларида 17—18 соат, қиш кунларида 12—13 соат овқат емаслиги, сув ичмаслиги, ҳатто дори-дармон ҳам қабул қилмаслиги керак. Бу жаҳолат қоида-тартиблари айрим касалликларга чалинган беморлар ҳаётини жиддий хавф остига қўяди. Жумладан, сил касаллигига чалинган беморларнинг аҳволи жуда оғирлашади. Уларнинг организми янада бўшашади. Бундай беморларда камқонлилик кучаяди.

Ёшлар, айниқса, болалар, ҳомиладор ва эмизикли аёлларнинг рўза тутиши қандай оғир оқибатларга олиб келишини тасаввур этиш қийин эмас. Бидъатга берилиб, рўза тутган бундай кишиларнинг ҳаёти фожиали тугаганлигига мисоллар топилади.

Рўза тутиш умуман соғлом кишилар саломатлигига ҳам жиддий путур етказади. Узоқ муддат овқат емаслик ва сув ичмаслик ошқозон-ичак касалликларига сабаб бўлади. Шунингдек, бунинг натижасида юрак, жигар, буйрак хасталиклари ҳам кучаяди. Қанд касаллигига учраган беморларда овқатланиш режимининг бузилиши эса улар ҳаётини таҳликага қўяди. Бундай беморларни кейин даволаб тузатиш имконияти деярли бўлмайди.

Рўза ёз пайтида тутилган вақтда киши организмида сув алмашиши бузилади. Бу қоннинг қуйилишига олиб келади. Қоннинг томирлар бўйлаб ҳаракати қийинлашади. Оқибатда жигар, юрак, буйрак, қон томирлари ишдан чиқади.

Рўза тутиш турли асаб касалликларига ҳам сабаб бўлади. Инсон нерв системасининг нормал ишламаслиги натижасида у асабийлашади, тез-тез жаҳли чиқади. Кузатишлар рўза пайтида динга ишонувчилар оиласида тез-тез уруш-жанжаллар чиқиб туришини кўрсатади.

Рўзанинг киши организмига етказадиган бошқа касофатлари ҳам кўп. Умуман олганда бу зарарли диний одат саломатлик заволидир.

Ж. ХУЖАЕВ,
область санитария маорифи уйининг бош врачи.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● БУДАПЕШТ

Венгрия шарқидаги Дебрецен шаҳрида жойлашган турар-жой микрорайони учун қуёш энергияси иссиқ сув ҳосил қилишнинг асосий манбаи бўлди. Бу ерда шу иссиқликдан оқилона фойдаланиш туфайли 2000 та квартирагина эмас, шу билан бирга мактаблар, болалар боғчаси, маъмурий бинолар ҳам иситилмоқда. Бундай станциялар Будапешт, Капошвар, Мишкольцда ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларида ҳам қурилмоқда.

● ДЕҲЛИ

Карнатака штатидаги Бангалор шаҳрида очилган кўргазма ўзаро манфаатли ҳинд-совет савдо-сотиғи ҳақида ҳикоя қилади. Кўргазмага қўйилган ва чиройли қилиб безатилган стендлар икки томонлама савдо-иқтисодий муносабатлар юксак даражада ривожланганлигини акс эттиради.

Амалий алоқалар барқарор суръатлар билан ривожланаётганлиги, деб ёзади «Пэтриот» газетаси, шу алоқаларимизнинг ўзига хос хусусиятидир. 1953 йилдан буён ўтган давр ичида Ҳиндистон-Совет савдо-сотиқ ҳажми бир неча ўн баравар кўпайди. Ҳиндистон — ривожланаётган давлатлар ўртасида Совет Иттифоқининг энг йирик савдо шеригидир.

● ПАРИЖ

Кеча эрта тонгда Валь-де-Марн департаментининг Ивры-сюр-сендаги СКФ концерни заводига полициячилар отряди бостириб кирди. Қуролланган «тартиб сақловчилар» корхона территориясидаги ишчиларни зўрлик билан ҳайдаб чиқардилар. Бу ишчилар 18 ой муқаддам маъмуриятнинг шарикоподшипниклар ишлаб чиқараётган корхонани ёпиб, унинг бутун ишчиларини ишдан бўшатиш ҳақидаги қарорига қарши норозилик билдириб, завод цехларини эгаллаган эдилар.

Полициячилар корхонани қўлга олганларидан кейин унинг бутун территориясини зич ҳалқа билан қуршаб олдилар. Юзлаб ишчилар бир неча соатдан кейин корхона дарвозаси ёнига келиб қамал бекор қилинишини ва ўзларини заводга қўйишни талаб қилганларида ,уларни полициячилар кўздан ёш оқизадиган гранатларни отиб тарқатиб юбордилар.

(ТАСС).

ЭРОН-ИРОҚ МОЖАРОСИ

◆ БАҒДОД. (ТАСС). Ироқ авиацияси бугун эрталаб яна Теҳронга зарба берди, деб хабар қилди Ироқ ҳарбий вакили.

Ўтган кунларда Эрон пойтахтига, шунингдек Илом, Ободон ва Ғилёни—Ғарб шаҳарларига осмондан икки марта ҳужум қилинди. Кеча Ироқ самолётлари ҳаммаси бўлиб юздан ортиқ парвоз қилдилар, дейилади Ироқ ҳарбий вакилининг хабарида.

Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг навбатдаги ахборотига кўра, фронтдаги жанговар ҳаракатлар давомида Ироқ вертолётлари «Дажла дарёсининг шарқроғи»даги участкада актив ҳаракат қилган. Басранинг шарқидаги районда ва Майсан секторида Ироқ артиллериясининг ўти билан бешта ўқ-дори омбори яксон қилинган. Душман аскарларига талафот етказилган.

Кеча эрталаб Эрон Бағдоднинг районларидан бирига ракета зарбаси урди, деб хабар қилинади ахборотда. Эрон артиллерияси Ироқнинг Басра, Мандали ва Ханакин шаҳарларини ўққа тутди.

◆ НИКОСИЯ. (ТАСС). ИРНА (Эрон) ахборот агентлигининг хабар беришича, ўтган кунлар давомида Эрон артиллерияси Ироқнинг 12 шаҳридаги ҳарбий ва саноат объектларини шиддатли ўққа тутган. Басра шаҳрида, деб хабар қилади ИРНА агентлиги, хусусан Ироқ ҳарбий академиясининг биноси вайрон қилинди. Ҳарбий ҳаракатлар давомида фронт линиясида 40 нафар Ироқ солдати ўлдирилди, бир неча ўт очиш нуқталари яксон қилинди. Эрон ҳарбий қўмондонлиги вакили Ироқ томонининг Ироқ зенит артиллерияси ўқи билан Эрон самолёти уриб туширилди, деган хабарини рад этди.

Ироқ авиациясининг Эрондаги бир қанча шаҳарларга осмондан ҳужум қилиши натижасида граждан аҳолисидан кўп киши жабр кўрди.

◆ ВСР. Хошимин шаҳрида Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан «Нилуфар-2» космик алоқа станцияси қурилиши ниҳоясига етди. Унинг ишга туширилиши билан мамлакат жанубининг телетомошабинлари СССРдан олиб бериладиган кўрсатувларни томоша қилиш имкониятига эга бўладилар. Суратда: космик алоқа станциясини монтаж қилиш.

ВИА—ТАСС фотоси.

СПОРТ

ЕТТИ ҒОЛИБ

Тошкент Давлат университети спорт залида курашнинг фарғонача усули бўйича студентлар ҳафталигига бағишланган мусобақалар ниҳоясига етди. Тошкентдаги олий ўқув юртлари командалари ўзаро куч синашдилар. Ўзбекистон Давлат физкультура институти «СКИФ» командаси 185 очко жамғариб ғолиб бўлди. М. Байтаров, А. Шокиржонов, М. Дадахўжаев, А. Ҳасанов, М. Қамбаров, Ш. Уранмов, С. Авазов ўз вазнларида биринчи ўринни олдилар.

Тошкент Давлат медицина институти спортчилари иккинчи, Тошкент Давлат университети вакиллари эса учинчи ўринни эгаллашди.

Ҳ. ВАЛИЕВ.

ГАЗЕТА СОВРИНИ УЧУН

Яқинда район болалар ва ўсмирлар спорт мактабида «Коммунист» газетаси совринн учун анъанавий волейбол мусобақалари бўлиб ўтди. Район хўжаликлари, ташкилотлари, мактабларининг 20 га яқин командаси майдонга тушди. Қизғин ўтган мусобақаларда Мавлонов номли совхоз йигитлари биринчи ўринни олдилар.

Шуни таъкидлаб айтиш кераки, бу хўжалик командаси кетма-кет уч йилдан бери район газетаси совринини қўлга киритмоқда. Қизлар командалари ўртасида Навоий номли колхоз спортчилари ғолиб бўлдилар.

Р. ЭСОНОВ,
Бекобод.

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти 31 май куни соат 18 да ўтказилади.

Редактор ўринбосари Р. УМАРОВ.

Р. 09278. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. ИНДЕКС: 64684. А. 1713. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12